

SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA VENÄJÄN FEDERAATION HALLITUKSEN VÄLINEN SOPIMUS SUORASTA KANSAINVÄLISESTÄ RAUTATIELIIKENTEESTÄ

Suomen tasavallan hallitus ja Venäjän federaation hallitus, jäljempänä osapuolet, jotka

nojautuvat tasavertaisen kumppanuuden ja keskinäisen kunnioituksen periaatteisiin,

tunnustavat Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välillä pitkään jatkuneen rautatieliikennettä koskevan yhteistyön ja vuorovaikutuksen merkityksen ja *haluavat* jatkaa sen kehittämistä sekä rautatieliikenteen turvallisuuden säilyttämistä korkealla tasolla,

ottavat huomioon matkustaja- ja tavaraliikenteen tarpeet ja erityispiirteet,

ovat sopineet seuraavasta:

I LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla

Sopimuksen kohde ja soveltamisala

1. Sopimuksessa määrätään Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välisestä suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä, jäljempänä suora kansainvälinen rautatieliikenne.
2. Sopimuksessa määrätään suoran kansainvälisen rautatieliikenteen kuljetussopimusta sääntelevät yhtenäiset oikeusnormit.
3. Sopimusta ei sovelleta kuljetuksiin, joiden määräasemia ovat Kaliningradin rautatien asemat lukuun ottamatta junalauttaliikennettä, ja Venäjän rautateiden asemat, jotka sijaitsevat Kazakstanin tasavallan alueella, eikä kummassakaan tapauksessa vastakkaiseen suuntaan näiltä asemilta.
4. Tämä sopimus ei rajoita muiden sellaisten kansainvälisten sopimusten nojalla harjoitettavia kauttakuljetuksia Suomen tasavallan tai Venäjän federaation kautta, jonka osapuolena toinen niistä on.

2 artikla Käsitteet

Tässä sopimuksessa käsitteillä tarkoitetaan seuraavaa:

Ajoneuvo, joka on matkustajan mukana, tarkoittaa kuljetettavaksi otettua ajoneuvoa (henkilöautoa, jossa on enintään 8 matkustajan istumapaikkaa kuljet-tajan paikan lisäksi ja siihen kytkettävää perävaunua sekä mopoa tai moottori-pyörää), joka on rekisteröity matkustajan asuinmaassa ja jota hän käyttää tiellä liikkumiseen ja jonka mitat mahdollistavat sen kuljettamisen erikoisvaunussa siinä matkustajajunassa, jossa matkustaja matkustaa.

Intermodaaliyksikkö tarkoittaa kontteja, autoja, ajoneuvoyhdistelmiä, perä-vaunuja tai autojen vaihtokoreja tai puoliperävaunuja, jotka on tarkoitettu tava-roiden kuljetukseen kahdella tai useammalla kuljetusmuodolla.

Kolmas valtio tarkoittaa valtiota, joka ei ole tämän sopimuksen osapuoli.

Kuljetusmaksut tarkoittavat kuljetusyhtiöiden perimiä maksuja, joissa ovat mukana maksut tavaroiden ja matkatavaroiden kuljetuksesta, maksut saattajan matkasta, lisämaksut ja muut tavaroiden ja matkatavaroiden kuljetukseen liittyvät maksut, jotka ovat syntyneet siitä hetkestä, jolloin tavarat on otettu kuljetetta-viksi, siihen saakka, kun ne luovutetaan niiden saantiin oikeutetulle henkilölle tai maksuja, joita kuljetusyhtiöt perivät matkustajien kuljetuksesta matkustus-asiakirjoissa mainittua reittiä pitkin, matkan aikana syntyneet lisämaksut ja muut matkustajien kuljetukseen liittyvät maksut.

Kuljetus suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä tarkoittaa matkusta-jien, käsimatkatavaroiden, matkatavaroiden ja tavaroiden kuljetusta rautateitse Suomen ja Venäjän alueella sijaitsevien rautatieasemien välillä yhtenäisellä asiakirjalla, joka on tehty koko kuljetusreitille.

Kuljetusyhtiö tarkoittaa kaikkia kuljetusyhtiöitä (oikeushenkilöitä tai yksityisiä elinkeinonharjoittajia), jotka osallistuvat sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti matkustajien, käsimatkatavaroiden ja matkatavaroiden tai tavaroiden kuljetukseen suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä tämän sopimuksen ehtojen mukaisesti ja jotka ovat sitoutuneet kuljetussopimuksen mukaisesti kul-jettamaan matkustajan ja matkatavarat tai lähettäjän sen haltuun uskomat tava-rat lähetyspaikalta määräpaikalle, sekä luovuttamaan tavarat niiden saantiin oi-keutetulle henkilölle (vastaanottajalle).

Käsimatkatavarat tarkoittavat matkustajan tavaroita, jotka matkustaja kuljettaa mukanaan matkustajavaunussa ja jotka ovat vaikeuksitta sijoitettavissa niille vaunussa varatuille paikoille.

Liikkuva kalusto tarkoittaa liikkuvan kaluston yksikköä (veturia ja kaiken-tyyppisiä vaunuja) joka on tarkoitettu matkustajien, matkatavaroiden ja tavaroiden kuljetukseen sekä muuta rautatieliikenteen kalustoa, joka on tarkoitettu kuljetusten ja infrastruktuurin toiminnan turvaamiseen.

Liikuntarajoitteisella henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, jonka liikuntakyky on hänen kulkuneuvoja käyttäessään rajoittunut fyysisen (pysyvän tai väliaikaisen sensorisen tai motorisen) vamman, kehitysvamman tai jonkun muun vamman tai iän vuoksi ja jonka tilanne edellyttää asianmukaista huomiota ja kaikille matkustajille tarjolla olevien palvelujen mukauttamista kyseisen henkilön erityisiin tarpeisiin.

Lähetäjä tarkoittaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on jättänyt tavarat kuljetettaviksi ja joka on rahtikirjassa merkitty tavaroiden lähettäjäksi.

Lähetys tarkoittaa tavaroita tai tavaraerää, joka on otettu kuljetettavaksi yhdellä rahtikirjalla.

Matkatavarat tarkoittavat matkustajan tavaroita, jotka on otettu kuljetettaviksi matkustajajunassa olevaan matkatavaravaunuun matkalipussa mainitulle määrärautatieasemalle saakka.

Matkustaja tarkoittaa luonnollista henkilöä, joka matkustaa junassa voimassa-olevalla matkalipulla.

Rautatieinfrastruktuuri tarkoittaa teknistä kokonaisuutta, joka käsittää raiteet, rautatieasemat sekä muut rakennelmat ja laitteet, jotka turvaavat tämän kokonaisuuden toiminnan.

Rautatieinfrastruktuurin haltija tarkoittaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka vastaa rautatieinfrastruktuurin ylläpidosta ja kehittämisestä ja tarjoaa kuljetusyhtiölle sen käyttöön liittyviä palveluita.

Rautatieraja-asema tarkoittaa rautatieasemaa, jonka kautta ihmiset, ajoneuvot, rahat, tavarat ja eläimet kuljetetaan rautateitse valtiorajan yli sen osapuolen lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella tällainen asema sijaitsee.

Sinetit, lukkosinettilaitteet tarkoittavat yhdeksi rakenteeksi yhdistettyä valvontaelementtiä ml. sähköiset sinetit, jonka kokonaisuutta rikkomatta ei pääse tavaroihin.

Sovellettavaksi tuleva lainsäädäntö tarkoittaa niiden säädösten kokonaisuutta, jotka ovat voimassa osapuolena olevassa valtiossa.

Tavarasta määräämään oikeutettu tarkoittaa lähettäjää, vastaanottajaa tai muuta henkilöä, jolla on kuljetussopimukseen perustuva oikeus määrätä tavarasta.

Tavarat tarkoittavat tavaroita ja muita esineitä, joiden kuljettamisesta tehdään kuljetussopimus.

Tavaroiden kuljetussopimus tarkoittaa kuljetussopimusta, jonka nojalla kuljetusyhtiö kuljettaa tavarat maksua vastaan.

Vaaralliset aineet tarkoittavat aineita tai tuotteita, jotka kuljetuksen, kuormaus- ja purkutöiden aikana ja säilytettäessä saattavat aiheuttaa räjähdyksen, tulipalon, teknisten laitteiden tai muiden kuormien vaurioitumisen sekä ihmisten ja eläinten kuoleman, loukkaantumisen, myrkytyksen, palovamman, altistumisen säteilylle tai sairastumisen tai ympäristövahingon. Vaarallisia aineita ovat aineet tai tuotteet, joita saa tai joita ei saa kuljettaa Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä vaarallisten aineiden kuljetuksista Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä 25 kesäkuuta 2013 tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Vastaanottaja tarkoittaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on rahikirjassa merkitty tavaroiden vastaanottajaksi.

3 artikla

Sopimuksen yleiset määräykset

1. Suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä liikennöidään ilman matkustajien junanvaihtoa sekä ilman tavaroiden siirtokuormausta rautatieraja-asevilla.
2. Matkustajat ja tavarat kuljetetaan sopimuksen ja siltä osin kuin tässä sopimuksessa ei määrätä, sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.
3. Vaarallisten aineiden kuljetuksista säännellään osapuolina olevien valtioiden välisellä erillisellä sopimuksella.

4. Varmistaakseen rautatierajaliikenteen osapuolten valtioiden rautatieinfrastruktuurin haltijat tekevät sopimuksia, jotka sääntelevät niiden vuorovaikutusta siltä osin kuin sitä ei ole sopimuksessa määritelty, osapuolina olevien valtioiden lainsäädännön mukaisesti.

5. Kuljetusyhtiöt sopivat keskenään matkustajien ajoneuvojen kuljettamisesta matkustajajunissa suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä.

6. Kummankin osapuolena olevan valtion alueella rautatieliikenteen turvallisuus varmistetaan sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

4 artikla

Osapuolten toimivaltaiset viranomaiset

1. Tämän sopimuksen toteutuksesta vastaavia osapuolten toimivaltaisia viranomaisia ovat:

Suomen osapuolella Suomen liikenne- ja viestintäministeriö ja Venäjän osapuolella Venäjän federaation liikenneministeriö.

2. Osapuolten toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia tarkemmin seuraavista teknisistä asioista:

- 1) luovutettaviin kalustoyksiköihin ja rautatieraja-asemien välillä käytettävään vetokalustoon kohdistuvista vaatimuksista,
- 2) teknisistä rajatarkastuksista,
- 3) kuormausmääräyksistä,
- 4) erikoiskuljetuksista,
- 5) nopean henkilöjunan teknisestä lähtötarkastuksesta ja rautatierajaliikenteen järjestämiseen liittyvistä erityispiirteistä,
- 6) rahtikirjan muodosta ja täyttämisestä ja
- 7) rautatierajaliikenteen erityispiirteistä, mukaan lukien kuljetusyhtiöiden ja rautatieinfrastruktuurin haltijoiden välinen vuorovaikutus.

3. Osapuolet ilmoittavat toisilleen viipymättä kirjallisesti, jos niiden toimivaltaiset viranomaiset muuttuvat.

II LUKU MATKUSTAJIEN JA MATKATAVAROIDEN KULJETUS

5 artikla Kuljetusreitit

Matkustajia ja matkatavaroita kuljetetaan suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä kuljetusyhtiöiden ja rautatieinfrastruktuurin haltijoiden hyväksymillä reiteillä.

6 artikla Matkustajien ja matkatavaroiden kuljetussopimus

1. Matkustajien kuljetussopimuksen mukaisesti kuljetusyhtiö sitoutuu maksua vastaan kuljettamaan matkustajan määräpaikkaan.

Kuljetusyhtiö voi ottaa matkustajan matkatavarat kuljetettavaksi, jos reitillä liikennöi matkatavaravaunu. Tässä tapauksessa kuljetusyhtiö on velvollinen toimittamaan kuljetettavaksi otetun matkatavaran määräasemalle ja luovuttamaan sen matkustajalle tai muulle matkustajan valtuuttamalle henkilölle. Matkustaja on velvollinen maksamaan matkatavaroiden kuljetuksen.

2. Kuljetusyhtiön on tehtävä kuljetussopimus matkustajan kanssa, jos:

- 1) sopimuksen tekemistä eivät estä tämän sopimuksen ja sovellettavaksi tulevan lainsäädännön määräykset ja
- 2) toivottuna lähtöpäivänä junassa on vapaita paikkoja, jotka on tarkoitettu matkustajien kuljetukseen.

3. Kuljetusyhtiöllä on oikeus sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti purkaa kuljetussopimus, jos:

- 1) matkustaja ei noudata tämän sopimuksen ja sovellettavaksi tulevan lainsäädännön määrittämiä matkustusmääräyksiä,
- 2) matkustajan toimet aiheuttavat olennaista haittaa tai uhkaa muille matkustajille tai aiheuttavat vahinkoa heidän terveydelleen tai omaisuudelleen,
- 3) matkustajan toimet uhkaavat liikenneturvallisuutta,
- 4) matkustaja aiheuttaa vahinkoa kuljetusyhtiön omaisuudelle tai
- 5) kuljetuksen estävät seikat, joita kuljetusyhtiöt eivät voi estää ja joiden poistaminen ei riipu niistä.

4. Kuljetusyhtiö on velvollinen matkustajan vaatimuksesta vahvistamaan kuljetussopimuksen täyttämättä jättämisen tai sopimusehtojen muutoksen merkittävällä tämän matkalippuun.

5. Kuljetusyhtiö on velvollinen tiedottamaan matkustajalle kuljetusehdoista ja kuljetusyhtiön antamista palveluista.

7 artikla

Matkalippu ja kuljetusasiakirjat

1. Matkustajan kuljetussopimus vahvistetaan matkalipulla ja matkatavaroiden kuljetussopimuksen tekeminen vahvistetaan kuljetusasiakirjalla, jonka muodosta sopivat kuljetusyhtiöt.
2. Matkustajat käyttävät matkalippua, joka laaditaan matkustajan koko matkalle lähtöasemalta määräasemalle.
3. Jos vaunussa todetaan olevan henkilö ilman asianmukaista matkalippua, on henkilö vastuussa sen osapuolena olevan valtion sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella tällainen henkilö todettiin.

8 artikla

Kuljetusmaksut

Maksu matkustajien ja matkatavaroiden kuljetuksesta peritään matkustajalta kuljetusmatkalta lähtöasemalta määräasemalle.

9 artikla

Kuljetusmaksujen palauttaminen

1. Jos matkustaja on peruuttanut matkansa ennen junan lähtöä tai jos kuljetussopimuksen ehdot muuttuvat, matkustajalla on oikeus saada takaisin vastaava osa kuljetusmaksuista.
2. Palautettaessa matkustajalta perittyjä kuljetusmaksuja kuljetusyhtiö voi vähentää kuljetusmaksujen palauttamisesta aiheutuvat kustannukset, lukuun ottamatta tapauksia, jolloin kuljetussopimuksen ehdot muuttuivat kuljetusyhtiöstä johtuen.

10 artikla

Lasten matkustaminen

1. Matkustajalla on oikeus kuljettaa mukanaan maksutta yhtä lasta, jos lapsi ei ollut matkan alkaessa täyttänyt kuutta vuotta eikä hän tarvitse erillistä paikkaa.
2. Kuljetusyhtiöt sopivat erikseen 6-17 -vuotiaiden lasten tai omaa paikkalippua tarvitsevien alle 6-vuotiaiden lasten kuljettamisesta perittävästä maksusta.

11 artikla

Liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeudet

1. Kuljetusyhtiön on tarjottava liikuntarajoitteisille henkilöille kuljetuspalveluja ilman syrjintää ja lisäkustannuksia. Kuljetusyhtiö ei saa kieltäytyä tekemästä kuljetussopimusta liikuntarajoitteisen henkilön kanssa rajoittuneen liikuntakyvyn perusteella, eikä myöskään vaatia, että tällaisen henkilön seurassa matkustaa avustaja, paitsi milloin se on ehdottoman välttämätöntä.
2. Kuljetusyhtiön on huolehdittava siitä, että liikuntarajoitteinen henkilö saa tarvittaessa apua korvauksetta noustessaan junaan, ollessaan junassa tai poistuessaan junasta.

Avunanto junassa liikuntarajoitteiselle henkilölle tarkoittaa kuljetusyhtiön tekemiä kohtuullisia toimenpiteitä, joiden avulla kyseinen henkilö voi junassa käyttää kaikkia kuljetusyhtiön matkustajille tarjoamia palveluja.

12 artikla

Käsimatkatavaroiden ja lemmikkieläinten kuljetus

1. Matkustaja saa ottaa mukaansa junaan käsimatkatavaraa ja lemmikkieläimiä, ellei tämä ole ristiriidassa osapuolina olevien valtioiden tulli- tai muiden viranomaismääräysten kanssa. Kuljetusyhtiöt määrittelevät käsimatkatavaroiden ja lemmikkieläinten kuljetusta koskevat ehdot.
2. Käsimatkatavarana ei saa kuljettaa esineitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisen terveydelle, ympäristölle tai omaisuudelle.
3. Jos kuljetusyhtiöllä on syytä olettaa, että matkustaja ei ole noudattanut säädettyjä käsimatkatavaran kuljetusehtoja tai hän kuljettaa artiklan 2 kohdassa mainittuja esineitä, joiden kuljetus on kielletty, käsimatkatavara voidaan tarkastaa sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti matkustajan läsnä ollessa.

13 artikla

Matkatavaroiden kuljetus

1. Kuljetusyhtiö ottaa matkatavaran kuljetettavaksi vain, jos matkustaja esittää matkalipun.
2. Kuljetusyhtiöt määrittelevät matkatavaroiden vastaanottoa, kuljetusta ja luovuttamista koskevat ehdot.
3. Matkatavaroina ei saa kuljettaa:
 - palovaarallisia, helposti syttyviä, itsestään syttyviä, räjähdysherkkiä, radioaktiivisia, syövyttäviä ja myrkyllisiä aineita, tuliaseita, ampumatarvikkeita eikä aineita, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa matkustajille, matkatavaroille tai heidän omaisuudelleen,
 - eläimiä,
 - helposti pilaantuvia tuotteita tai
 - jalometalleja ja niistä valmistettuja esineitä, arvopapereita, metalli- ja paperirahaa, aitoja helmiä, jalokiviä ja muita arvoesineitä sekä taideesineitä.
4. Matkustaja voi matkatavaroita kuljetettaviksi luovuttaessaan ilmoittaa niiden arvon. Arvo ilmoitetaan lähtömaan valuutassa. Kuljetusyhtiöt sopivat matkatavaroiden arvon ilmoittamismenettelystä.

Kuljetusyhtiöllä on oikeus vaatia lisämaksua sellaisen matkatavaran kuljettamisesta, jolle on ilmoitettu arvo.

5. Matkatavarat luovutetaan vain matkalipussa merkityllä määrääsemalla.
6. Matkatavarat, joita ei ole vastaanotettu kuljetusyhtiön määräämässä määräajassa, katsotaan noutamatta jätetyiksi. Tällaisen matkatavaran osalta menetelään sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.
7. Ellei matkustajalle luovuteta matkatavaroita kuljetusyhtiöstä johtuvista syistä 10 vuorokauden kuluessa matkatavaroiden kuljetusmääräajan päätyttyä, katsotaan ne kadonneiksi.

14 artikla

Matkatavaroiden kuljetusmääräaika

1. Matkatavaroiden kuljetusmääräaika määritellään koko kuljetusmatkalle kuljetusyhtiöiden keskenään sopimien ehtojen mukaisesti.

2. Matkatavaroiden kuljetusmääräaikaa jatketaan:
 - 1) kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä tapahtuneen matkan viivästyistä vastaavalla ajalla tai
 - 2) matkatavaroiden tarkastukseen tarvittavalla ajalla, jos tarkastuksessa on todettu, että on kuljetettu matkatavaroina esineitä tai eläimiä, joita ei saa kuljettaa tämän sopimuksen 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

15 artikla

Kuljetusyhtiön vastuuta koskevat yleiset määräykset

1. Kuljetusyhtiö on vastuussa matkustajalle tämän sopimuksen mukaisesti.
2. Kuljetusyhtiö on vastuussa vahingosta, joka aiheutuu matkustajan hengelle tai terveydelle siitä hetkestä, jolloin matkustaja tulee junaan siihen hetkeen, kun hän poistuu junasta.
3. Kuljetusyhtiö on vastuussa vahingosta, joka aiheutuu matkatavaroiden katoamisesta, osittaisesta katoamisesta, vahingoittumisesta tai pilaantumisesta, siitä hetkestä, jolloin matkatavarat otetaan kuljetettaviksi siihen hetkeen, kun ne luovutetaan, sekä matkatavaroiden kuljetusmääräajan ylittymisestä.
4. Kuljetusyhtiö ei vastaa käsimatkatavaran tai käsimatkatavarana kuljetettavan lemmikkieläimen katoamisesta tai vahingoittumisesta, ellei niiden katoaminen tai vahingoittuminen johdu kuljetusyhtiön tai sen henkilökunnan tuottamuksesta tai ole yhteydessä kuljetusyhtiön ankaraan vastuuseen kuuluvaan tapahtumaan.

16 artikla

Kuljetusyhtiön vastuu matkustajan hengelle tai terveydelle aiheutuneesta vahingosta

1. Matkustajan hengelle tai terveydelle kuljetuksen aikana aiheutuneesta vahingosta vastaa se kuljetusyhtiö, joka suoritti kuljetusta vahingon sattuessa.
2. Matkustajan hengelle tai terveydelle kuljetuksen aikana aiheutuneen vahingon korvaaminen suoritetaan sen valtion sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella vahinko on tapahtunut.
3. Kuljetusyhtiö vapautuu vastuusta, jos matkustajan hengelle tai terveydelle aiheutunut vahinko johtui:
 - 1) olosuhteista, joita kuljetusyhtiö ei voinut estää ja joiden korjaaminen ei riippunut siitä,
 - 2) matkustajan toimista tai

- 3) kolmansien henkilöiden toimista, joita kuljetusyhtiö ei voinut välttää tai joiden seurauksia se ei voinut estää kaikista mahdollista varotoimenpiteistä huolimatta.

17 artikla

Vastuu junan myöhästymisestä tai peruuntumisesta

1. Jos juna saapuu myöhässä matkustajan matkalipussa merkitylle määräasemalle, matkustajalla on oikeus saada korvausta 25 prosenttia matkalipun hinnasta, jos juna myöhästyy 60–119 minuuttia, tai 50 prosenttia matkalipun hinnasta, jos juna myöhästyy 120 minuuttia tai enemmän.
2. Matkustajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos junan lähdön viivästymisestä on ilmoitettu ennen matkalippujen hankintaa.
3. Matkan peruuntumisesta matkustajalla on oikeus korvaukseen koko matkalipun hinnasta tai vaihtoehtoisesti korvaavaan kuljetukseen.

18 artikla

Kuljetusyhtiöiden yhteisvastuu matkatavaroiden kuljetussopimuksesta johtuvien vaatimusten osalta

1. Kuljetusyhtiöt ovat yhteisesti vastuussa vahingosta, joka on aiheutunut matkatavaroiden katoamisesta, osittaisesta katoamisesta, vahingoittumisesta tai pilaantumisesta tai kuljetuksen määräajan ylittymisestä.
2. Kuljetusyhtiön vastuun laajuus matkatavaroiden katoamisesta, osittaisesta katoamisesta, vahingoittumisesta, pilaantumisesta tai kuljetuksen määräajan ylittymisestä ei voi ylittää niiden korvausten määrää, jotka kuljetusyhtiön on maksettava matkatavaroiden kokonaan katoamisesta.

19 artikla

Kuljetusyhtiön vastuusta vapautumisen perusteet matkatavaroiden katoamisesta, osittain katoamisesta, vahingoittumisesta, pilaantumisesta tai kuljetuksen määräajan ylittymisestä

Kuljetusyhtiö vapautuu vastuusta kuljetettaviksi otettujen matkatavaroiden katoamisesta, osittain katoamisesta, vahingoittumisesta, pilaantumisesta tai kuljetuksen määräajan ylittymisestä, jos tämä johtui:

- 1) seikoista, joita kuljetusyhtiö ei voinut estää ja joiden korjaaminen ei riippunut siitä,
- 2) matkatavaroiden, päällyksen tai pakkauksen epäasianmukaisesta laadusta taikka matkatavaroiden, päällyksen tai pakkauksen erityisistä luonnolli-

sista tai fyysisistä ominaisuuksista, jotka aiheuttivat niiden vahingoittumisen tai pilaantumisen,

- 3) matkustajan virheestä,
- 4) kolmansien henkilöiden toimista johtuen, joita kuljetusyhtiö ei voinut välttää tai joiden seurauksia se ei voinut estää,
- 5) siitä, että matkustaja oli ilmoittanut väärän, epätarkan tai puutteellisen matkatavaranimikkeen tai jos matkatavaroista löytyi esineitä, joiden kuljetus on kielletty,
- 6) siitä, että lähettäjä ei matkatavaroita kuljetettaviksi luovuttaessaan noudattanut kuljetusyhtiön määrittämiä ehtoja tai
- 7) viranomaisten suorittamasta matkatavaroiden tarkastuksesta, pidättämisestä tai takavarikoinnista kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä.

20 artikla

Korvauksen määrä matkatavaroiden katoamisesta kokonaan tai osittain

1. Kuljetusyhtiön on korvattava matkustajalle matkatavaroiden katoamisesta tai osittain katoamisesta aiheutunut vahinko. Korvattavan vahingon määrä määräytyy pitäen lähtökohtana sitä arvoa, joka on vahvistettu asiakirjoilla tai muulla osapuolten sovellettavaksi tulevassa lainsäädännössä säädetyllä tavalla.
2. Sellaisten matkatavaroiden kadotessa tai osittain kadotessa, joista on ilmoitettu arvo, kuljetusyhtiö korvaa matkustajalle ilmoitetun arvon määrän tai arvon osuuden, joka vastaa matkatavaran kadonnutta osaa.
3. Jos arvoa ei ole ilmoitettu, korvattavan vahingon määrä määräytyy sen hinnan mukaan, mitä tavaran arvona voidaan pitää sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaan, mutta kuitenkin enintään 20 euroa kultakin puuttuvalta bruttopainokilogrammalla.
4. Artiklan 1 ja 2 kohdissa tarkoitettujen korvauksien lisäksi maksetut kuljetusmaksut on palautettava. Matkustajalle aiheutuneita vahinkoja, jotka eivät johdu kuljetussopimuksesta, ei korvata.

21 artikla

Korvauksen määrä matkatavaroiden vahingoittumisesta

1. Kuljetusyhtiön on korvattava matkustajalle matkatavaroiden vahingoittumisesta aiheutunut vahingon määrä, jolla matkatavaroiden hinta aleni.
2. Sellaisten matkatavaroiden vahingoittumisesta, joista on ilmoitettu arvo, kuljetusyhtiö korvaa määrän, jonka on oltava osa ilmoitetusta arvosta ja joka vas-

taa suhteessa matkatavaroiden vahingoittumisesta aiheutunutta arvon alentumisprosenttia.

3. Artiklan 1 ja 2 kohdissa tarkoitetun korvauksen määrä ei saa ylittää:
 - matkatavaroiden kokonaan katoamisesta 20 artiklan mukaan määräytyvää korvausta, jos kaikki matkatavarat menettivät arvonsa vahingoittumisen seurauksena, tai
 - matkatavaroiden arvonsa menettäneen osan katoamisesta 20 artiklan mukaan määräytyvää korvausta, jos ainoastaan matkatavaroiden osa menetti arvonsa vahingoittumisen seurauksena.

22 artikla

Korvauksen määrä matkatavaroiden kuljetusmääräajan ylittämisestä

1. Jos kuljetusyhtiö ei noudattanut matkatavaroiden kuljetuksen kokonaismääräaikaa, joka on laskettu 14 artiklan mukaisesti, kuljetusyhtiö maksaa korvausta kuljetusmääräajan ylittämisestä.
2. Korvauksen määrä matkatavaroiden kuljetusmääräajan ylittämisestä määräytyy pitäen lähtökohtana 5 prosenttia matkatavaroiden kuljetusmaksusta jokaiselta viivästysvuorokaudelta. Tällöin koko korvaus kuljetuksen määrääajan ylittämisestä ei saa olla yli 50 prosenttia matkatavaroiden kuljetusmaksusta.
3. Matkatavaroiden osittain kadotessa korvaus maksetaan kuljetusmääräajan ylittämisestä matkatavaroiden perille toimitetun osan perusteella.

Korvattaessa matkatavaroiden kokonaan katoamisesta aiheutunutta vahinkoa korvausta ei makseta kuljetusmääräajan ylittämisestä.

Matkatavaroiden vahingoituessa korvauksen maksaminen kuljetusmääräajan ylittämisestä ei estä 21 artiklan tarkoittaman korvauksen maksamista.

23 artikla

Matkustajan vastuu

1. Matkustaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on kuljetuksen aikana tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttanut kuljetusyhtiölle.
2. Matkustaja vapautuu vastuusta, jos hän todistaa, että vahinko aiheutui seikoista, jotka eivät riipu hänestä ja joiden seurauksia hän ei voinut estää, huolimatta kaikista kohtuullisista varotoimenpiteistä, joita vaaditaan matkustajalta.

24 artikla

Korvausvaatimukset

1. Matkustajalla on oikeus esittää kuljetusyhtiölle matkustajan ja/tai matkatavarain kuljetussopimukseen perustuvia korvausvaatimuksia.

Matkustajat esittävät kuljetussopimukseen perustuvat korvausvaatimukset sille kuljetusyhtiölle, jonka kanssa kuljetussopimus on tehty.

Kuljetusyhtiöt sopivat keskenään korvausvaatimusten käsittelystä.

2. Korvausvaatimus on esitettävä kuljetusyhtiölle yhdeksän kuukauden kuluessa lukuun ottamatta matkatavaroiden kuljetusmääräajan ylittämistä koskevia vaatimuksia, jotka on esitettävä 30 päivän kuluessa.

3. Artiklan 2 kohdassa mainitut määräajat lasketaan:

- 1) kuljetusmaksujen palauttamista koskevien vaatimusten osalta matkalippujen tai kuljetusasiakirjojen luovutuspäivästä,
- 2) matkatavaroiden vahingoittumista tai osittain katoamista sekä kuljetusmääräajan ylittämistä koskevien korvausvaatimusten osalta matkatavaroiden luovutuspäivästä,
- 3) matkatavaroiden kokonaan katoamista koskevien korvausvaatimusten osalta 10 päivän kuluttua kuljetusmääräajan päättymisestä ja
- 4) muiden vaatimusten osalta määräaika lasketaan ajankohdasta, jolloin peruste vaatimuksen esittämiselle on syntynyt.

4. Korvausvaatimus voidaan esittää kirjallisesti paperisena tai sähköisenä.

Korvausvaatimuksen esittäjän on liitettävä vaatimukseen asiakirjat, joilla korvausvaatimus perustellaan.

Asiakirjat, jotka kuljetusyhtiö on luovuttanut matkustajalle, liitetään korvausvaatimukseen alkuperäisinä tai sähköisinä.

5. Kuljetusyhtiön on 180 päivän kuluessa korvausvaatimuksen vastaanottopäivästä käsiteltävä se, annettava vastaus korvausvaatimuksen esittäjälle, sekä hyväksyessään vaatimuksen kokonaan tai osittain maksettava korvausvaatimuksen esittäjälle tälle kuuluva korvaus.

Hylätessään korvausvaatimuksen osittain tai kokonaan kuljetusyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti vaatimuksen esittäjälle korvausvaatimuksen hylkäämisen perusteet ja samalla sen on palautettava korvausvaatimukseen liitetyt asiakirjat.

Jos yhden matkalipun tai yhden matkatavaralähetysten korvaussumma on alle 5 prosenttia kuljetusmaksusta, sitä ei makseta.

6. Jos korvausvaatimus on laadittu vastoin artiklan 5 kohdan määräyksiä, kuljetusyhtiön on palautettava se korvausvaatimuksen esittäjälle käsittelemättä viimeistään 15 päivän kuluttua sen kuljetusyhtiölle saapumispäivästä ilmoittaen palautuksen syyn. Tässä tapauksessa artiklan 2 kohdassa mainittu määräaika keskeytyy siksi ajaksi, jonka korvausvaatimus on ollut kuljetusyhtiöllä.

25 artikla

Matkustajien kuljetussopimukseen perustuvat kanteet ja tuomioistuimen toimivalta

1. Matkatavaroiden kuljetukseen liittyvä kanne voidaan esittää sitä kuljetusyhtiötä vastaan, jolle oli esitetty korvausvaatimus tämän sopimuksen 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja vain siinä tapauksessa, että:

- 1) kuljetusyhtiö ei ole vastannut korvausvaatimukseen vaatimuksen käsitteilylle säädetyssä ajassa tai
- 2) kuljetusyhtiö ilmoitti korvausvaatimuksen käsittelyajan kuluessa korvausvaatimuksen esittäjälle vaatimuksen täydellisestä tai osittaisesta hylkäämisestä.

2. Matkustajalla, jolla on tämän sopimuksen määräyksiin perustuva oikeus esittää korvausvaatimus, on oikeus nostaa kuljetussopimukseen perustuva kanne, esittämättä korvausvaatimusta kuljetusyhtiölle.

Matkustajan oikeus nostaa kanne tapauksessa, jossa hän ei esitä korvausvaatimusta kuljetusyhtiölle, alkaa siitä päivästä, jolloin syntyivät olosuhteet, joista matkustajalla on oikeus esittää korvausvaatimus.

3. Matkustajan hengelle, terveydelle tai omaisuudelle aiheutuneen vahingon korvaamista koskeva kanne voidaan esittää toimivaltaisessa tuomioistuimessa vain siinä maassa, jossa se kuljetusyhtiö, jolle on esitetty korvausvaatimus tai jonka kanssa kuljetussopimus on tehty, on rekisteröity.

26 artikla

Kanneaika

1. Sopimukseen perustuvat kanteet kuljetusyhtiötä vastaan matkustajan hengelle tai terveydelle aiheutuneesta vahingosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa tapahtumasta ja kaikissa muissa tapauksissa yhden vuoden kuluessa.

2. Kanneajan alkamispäivää ei oteta huomioon kanneaikaa laskettaessa.

3. Kanteen esittämisen määräaikojen vanhentuminen on peruste vaatimusten hylkäämiselle.

III LUKU TAVAROIDEN KULJETUS

27 artikla Yleiset määräykset

1. Tämän luvun määräyksiä sovelletaan Suomen ja Venäjän välisen suoran kansainvälisen rautatieliikenteen rahtikirjoilla lähetettävissä tavarakuljetuksissa. Tavaroita kuljetetaan ilman rautatieraja-asemilla tapahtuvaa siirtokuormausta kaikkien niiden rautatieasemien välillä, jotka on avattu tavaraliikenteelle.

2. Tavarat on kuljetettava sen rautatieraja-aseman kautta, jonka lähettäjä on merkinnyt rahtikirjaan.

28 artikla Tavaroiden kuljetussopimus

1. Kuljetusyhtiön on kuljetettava kuljetussopimuksen mukaisesti maksua vastaan lähettäjän kuljetettaviksi jättämät tavarat määräasemalle lähettäjän ja kuljetusyhtiön sopimaa reittiä pitkin sekä luovutettava tavarat vastaanottajalle.

2. Kuljetusyhtiö kuljettaa tavarat tämän sopimuksen ehtojen mukaisesti, jos:

- 1) kuljetus voidaan suorittaa kuljetusyhtiön käytettävissä olevilla kuljetusvälineillä,
- 2) lähettäjä noudattaa tämän sopimuksen ehtoja,
- 3) kuljetusta eivät estä olosuhteet, joita kuljetusyhtiö ei voi estää ja joiden korjaaminen ei riipu kuljetusyhtiöstä ja
- 4) ylimitaisten tai muiden erikoiskuljetuksena kuljetettavien tavaroiden kuljetusreitillä olevat rautatieinfrastruktuurin haltijat ja kuljetusyhtiöt ovat sopineet kuljetuksesta.

3. Tavaroiden kuljetussopimus katsotaan tehdyksi siitä hetkestä, kun tavara otetaan kuljetettavaksi. Tavaroiden kuljetussopimuksen tekeminen vahvistetaan rahtikirjalla.

4. Rahtikirjassa olevat virheelliset tai puutteelliset tiedot taikka rahtikirjan katoaminen kuljetusyhtiöstä johtuvasta syystä, eivät vaikuta tämän sopimuksen mukaiseen kuljetussopimukseen tai sen voimassaoloon.

5. Ellei tavaroiden ominaisuuksia tai kuntoa taikka lähettäjän ehdottamia kuljetusehtoja ole määritelty tässä sopimuksessa, voivat lähettäjä, vastaanottaja ja kuljetusyhtiö sopia tällaisten tavaroiden kuljetuksen erityisehdoista sekä kuljetusta ja säilyvyyttä koskevasta vastuusta.

29 artikla

Tavarat, joita ei oteta kuljetettaviksi

1. Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä ei saa kuljettaa:

- 1) kirjelähetyksiä, rahaosoituksia eikä postipaketteja,
- 2) tavaroita, joita kokonsa, painonsa tai muiden ominaisuuksiensa vuoksi ei voida kuljettaa, vaikka se johtuisi vain toisen kuljetusyhtiön liikkuvan kaluston tai laitteiden teknisistä erityisominaisuuksista tai kantavuudesta, eikä
- 3) esineitä, joiden kuljetus on kielletty vaikka vain toisen osapuolen sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

2. Jos kuljetussopimusta toteutettaessa todetaan, että on lähetetty tavaroita, joita ei saa kuljettaa, niiden osalta toimitaan sen osapuolen sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella määräysten rikkominen on todettu.

30 artikla

Rahtikirja

1. Rahtikirjassa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) lähettäjän nimi ja postiosoite,
- 2) vastaanottajan nimi ja postiosoite,
- 3) kuljetusyhtiötä koskevat tiedot,
- 4) lähetysasema,
- 5) määräasema,
- 6) rautatieraja-asemat,
- 7) lähtömaassa sovellettavan harmonisoidun tavaroiden kuvaus- ja koodausjärjestelmän mukainen tavaranimike, koodi ja pakkaustapa,
- 8) tavaran lajia ja painoa koskevat tiedot,
- 9) vaarallisia aineita kuljetettaessa tiedot aineista Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä vaarallisten aineiden kuljetuksista Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä 25 kesäkuuta 2013 tehdyn sopimuksen mukaisesti,
- 10) vaununumero ja intermodaaliyksikön tiedot,
- 11) kuljetussopimuksen tekopäivä ja
- 12) muut kuljetussopimuksen toteuttamista varten tarvittavat tiedot, joista määrätään toimivaltaisten viranomaisten välisessä sopimuksessa.

2. Rahtikirjan muodosta ja täyttämisestä sopivat osapuolten toimivaltaiset viranomaiset.

3. Kuljetussopimus voidaan tehdä sähköisenä rahtikirjana. Sähköinen rahtikirja vastaa paperirahtikirjaa ja sen on sisällettävä samat tiedot kuin paperirahtikirja. Sähköisen rahtikirjan soveltamisesta sovitaan kuljetusyhtiöiden välisillä sopimuksilla.

31 artikla

Vastuu rahtikirjaan merkityistä tiedoista

1. Lähettäjä on vastuussa rahtikirjaan merkitsemiensä tietojen ja ilmoitusten oikeellisuudesta sen osapuolen sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti, jonka valtion alueelta tavarat lähetettiin.

2. Lähettäjä on vastuussa kaikista seurauksista, jotka aiheutuvat siitä, että nämä tiedot ja ilmoitukset on merkitty virheellisesti, epätarkasti tai puutteellisesti mukaan lukien rautatierahtikirjassa olevien tavaranimikkeiden, erityismerkintöjen, tavaroita ja niiden ominaisuuksia koskevien tietojen väärin ilmoittaminen, jonka seurauksena tavarakuljetuksen arvo laskee tai syntyy mahdollisesti liikenne- ja käyttöturvallisuuteen vaikuttavia seikkoja.

Jos kuljetusyhtiö tekee lähettäjän pyynnöstä merkintöjä rahtikirjaan, tämän katsotaan toimivan lähettäjän nimissä, ellei ole toisin todistettu.

3. Jos kuljetusyhtiö toteaa ennen kuljetussopimuksen tekemistä rahtikirjassa virheellisiä, epätarkkoja tai puutteellisia tietoja, lähettäjän on laadittava uusi rahtikirja.

32 artikla

Rahtikirjaan liitettävät asiakirjat

1. Lähettäjän on liitettävä rahtikirjaan asiakirjat, jotka tarvitaan tulli- ja muiden viranomaisuudollisuuksien hoitamiseksi kuljetuksen aikana.

2. Kuljetusyhtiö ei ole velvollinen tarkastamaan mukaan liitettyjen asiakirjojen oikeellisuutta tai riittävyttä. Lähettäjä on kuljetusyhtiölle vastuussa seurauksista, jotka ovat johtuneet siitä, että asiakirjat puuttuvat tai asiakirjoihin merkityt tiedot ovat puutteellisia tai virheellisiä. Kuljetusyhtiö on vastuussa seurauksista, jotka johtuvat siitä, että se on kadottanut lähettäjän rahtikirjaan liittämät asiakirjat ja rahtikirjassa luetellut asiakirjat.

33 artikla

Tavaroiden kuormaus ja vastaanotto kuljetettavaksi

1. Tavarat on kuormattava, sijoitettava ja kiinnitettävä vaunuihin ja intermodaaliyksiköihin osapuolten toimivaltaisten viranomaisten hyväksymien kuormausmääräysten mukaisesti.

2. Tavaroiden ja intermodaaliyksiköiden kuormaamisesta vaunuihin vastaa lähettäjä ja niiden purkamisesta vaunuista vastaanottaja. Tavaroiden ja intermodaaliyksiköiden kuormaamisesta vaunuihin sekä niiden purkamisesta vaunuista voi vastata myös kuljetusyhtiö lähettäjän tai vastaanottajan lukuun niiden keskinäisen sopimuksen mukaisesti, ellei osapuolten sovellettavaksi tulevassa lainsäädännössä muuta säädetä.

3. Tavarat, jotka tarvitsevat päällyksen tai pakkauksen, niiden suojaamiseksi kokonaan tai osittaiselta katoamiselta, pilaantumiselta ja vahingoittumiselta kuljetettaessa, on luovutettava kuljetettaviksi päällystettyinä tai pakkauksessa, jotka vastaavat tavaroiden ominaisuuksia ja joilla varmistetaan se, että tavaroiden suojaamista koskevat vaatimukset täyttyvät täysin.

Jos tavaroiden päällysteen tai pakkauksen vahingoittuminen voidaan todeta ulkoisessa tarkastuksessa, kuljetusyhtiö voi kieltäytyä ottamasta vastaan tavaroita kuljetettavaksi.

Kuljetusyhtiö on velvollinen suorittamaan tavaroiden päällyksen tai pakkauksen ulkoisen tarkastuksen vain niissä tapauksissa, kun kuormaus tehdään kuljetusyhtiön tai lähettäjän välineillä kuljetusyhtiön edustajan läsnä ollessa.

4. Lähettäjä on vastuussa vahingoista, jotka liittyvät siihen, että se ei noudattanut tavaroiden kuormausmääräyksiä, tai jotka aiheutuivat siitä, että päällyks tai pakkaus puuttui tai oli huonokuntoinen.

34 artikla

Sinetit

1. Vaunut sinetöi joko kuljetusyhtiö tai lähettäjä riippuen siitä, kumpi niistä on suorittanut tavaroiden kuormauksen, lähetysmaassa sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

Kontit ja muut intermodaaliyksiköt sinetöi lähettäjä.

2. Sinetöinnissä on käytettävä sinettejä tai lukkosinettejä, joita ei voida poistaa niitä rikkomatta.

3. Vaunujen ja intermodaalikuljetusyksiköiden avaaminen raja-, tulli- ja muita viranomaistarkastuksia varten tapahtuu sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti. Avaamisesta laaditaan pöytäkirja ja rahtikirjaan tehdään merkintä avaamisesta.

4. Osapuolina olevien valtioiden tulliviranomaisten tai kuljetusyhtiön viranomaistarkastuksen jälkeen asettamat sinetit rinnastetaan lähettäjän tai kuljetusyhtiön sinetteihin.

35 artikla

Tavaroiden kuljetus ja arvon ilmoittaminen

Lähettäjällä on oikeus luovuttaa kuljetettavaksi tavaraa ilmoittamalla sen arvo. Arvon määrä ei saa ylittää tavarán käypää arvoa, joka määritellään toimittajan laskun perusteella. Jos toimittajan lasku puuttuu, tavarán arvo määritellään vastaavien tavaroiden lähtöpaikan hinnan mukaan.

36 artikla

Kuljetussopimuksen muuttaminen

1. Lähettäjällä ja vastaanottajalla on kummallakin oikeus muuttaa kuljetussopimusta yhden kerran.

2. Muutosilmoitus voidaan tehdä kirjallisena tai sähköisenä, jos lähettäjän tai vastaanottajan ja kuljetusyhtiön välillä on tehty sopimus sähköisestä asiakirjavaihdosta.

3. Lähettäjä voi muuttaa kuljetussopimusta seuraavasti:

- 1) ottaa tavaran takaisin lähetysasemalta,
- 2) muuttaa määräasemaa,
- 3) muuttaa tavaran vastaanottajaa,
- 4) palauttaa tavaran lähetysasemalle tai
- 5) pysäyttää tavara matkalla ja antaa myöhemmin täydentävä määräys.

Lähettäjän oikeus muuttaa kuljetussopimusta lakkaa hetkestä, jolloin vastaanottaja on saanut rahtikirjan tai tavara on saapunut määrämaan vastaanottavalle rautatieraja-asemalle, jos siellä on vastaanottajan kirjallinen sopimuksen muutosilmoitus.

4. Vastaanottaja voi muuttaa kuljetussopimusta määrämaassa sen jälkeen, kun tavara on saapunut vastaanottavalle rautatieraja-asemalle, seuraavasti:

- 1) muuttaa määräasemaa,
- 2) muuttaa tavaran vastaanottajaa tai
- 3) pysäyttää tavara matkalla ja antaa myöhemmin täydentävä määräys.

5. Jos tavarat ovat saapuneet määrämaan vastaanottavalle rautatieraja-asemalle tai ne on jo kuljetettu sen ohi, voidaan kuljetussopimusta muuttaa määrämaassa sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

Jos sekä lähettäjä että vastaanottaja lähettävät muutosilmoituksia, kuljetusyhtiö muuttaa kuljetussopimusta sen ilmoituksen perusteella, joka saapui ensimmäisenä.

6. Kuljetussopimusta ei saa muuttaa siten, että se aiheuttaa lähetyksen jakamisen.

7. Lähettäjä ei vastaa seurauksista, jotka ovat aiheutuneet kuljetussopimuksen muuttamisesta vastaanottajan muutosilmoituksen perusteella.

8. Kuljetusyhtiöllä on oikeus kieltäytyä muuttamasta kuljetussopimusta tai pidättäytyä toimeenpanemasta tätä muutosta vain, jos:

- 1) kuljetusyhtiö ei voi ylivoimaisesta esteestä tai muusta kuljetusyhtiöstä riippumattomasta syystä toimeenpanna sitä sillä hetkellä, kun se saa muutosilmoituksen,
- 2) toimeenpano saattaa aiheuttaa häiriötä rautatieliikenteelle,
- 3) se on ristiriidassa sen osapuolen sovellettavaksi tulevan lainsäädännön kanssa, jonka alueella kuljetus tapahtuu tai
- 4) määräasemaa muuttaessa tavaran arvo ei kata kaikkia arvioituja tavaran kuljetuskustannuksia uudelle määräasemalle, paitsi jos nämä kustannukset maksetaan välittömästi tai niiden maksamisesta annetaan vakuus.

9. Kuljetusyhtiöllä on oikeus vaatia maksu tekemästään kuljetussopimuksen muutoksesta ja korvausta kuljetussopimuksen muutoksesta aiheutuneista kaikista kustannuksista.

10. Kuljetussopimuksen muutos hyväksytetään tulliviranomaisella tulliviranomaisen asemamaassa sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

37 artikla

Kuljetusmaksujen laskeminen ja maksaminen

1. Ellei kuljetusyhtiön ja lähettäjän välisellä sopimuksella muuta määrätä, kuljetusmaksujen maksaminen on lähettäjän velvollisuus lähtömaan alueella ja kauttakulkumaan alueella tapahtuvasta kuljetuksesta, ja vastaanottajan velvollisuus määrämaan alueella tapahtuvasta kuljetuksesta.

2. Kuljetusmaksujen maksuvelvollisuus voidaan siirtää kolmannelle osapuolelle, joka on tehnyt sopimuksen kuljetusyhtiön kanssa ja jonka lähettäjä on merkinnyt rahtikirjaan maksajaksi.

3. Kuljetusmaksut lasketaan erikseen kummankin valtion alueella.

4. Kuljetuksesta suoritettavan maksun suuruus määräytyy kuljetussopimuksen tekopäivän mukaan.

5. Jos kuljetusmaksut on laskettu väärin, maksamatta jäänyt osa on maksettava, ja liikaa maksettu osa on palautettava.

6. Jos käy ilmi, että vaunu on ylikuormattu sen enimmäiskantavuutta painavammaksi, kuljetusmaksut lasketaan tavaroiden ylikuorman koko kuljetusreitiltä omana lähetyksenään.

7. Jos käy ilmi, että rahtikirjaan on merkitty väärä tavaranimike, kuljetusmaksut koko kuljetusreitiltä lasketaan todellisuudessa kuljetettavien tavaroiden mukaan.

8. Jos tavarankuljetuksen esteiden ilmetessä kuljetusreittiä on muutettu kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä, kuljetusmaksut lasketaan muutetulle kuljetusreitille.

9. Jos vastaanottaja ei ole ottanut tavaroita vastaan tai käyttänyt oikeuksiaan eikä saavu vastaanottamaan tavaroita, on velvollisuus kyseisen kuljetussopimuksen mukaisten kuljetusmaksujen maksamiseen lähettäjällä.

38 artikla

Tavaroiden tarkastus

1. Kuljetusyhtiöllä on oikeus sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti tarkastaa, vastaako lähetys rahtikirjaan merkittyjä tietoja ja noudatetaanko kuljetussopimuksen ehtoja.
2. Lähetys tarkastetaan lähetysasemalla tai määräasemalla lähettäjän tai vastaanottajan edustajan läsnä ollessa.
3. Lähetys voidaan myös tarkastaa kuljetuksen aikana liikenteen turvallisuuden ja tavaroiden säilyvyyden varmistamiseksi.
4. Jos lähetysten tarkastuksessa lähetysasemalla todetaan, että lähetys ei vastaa rahtikirjaan merkittyjä tietoja, palautetaan vaunu tai intermodaalisyksikkö tavaroineen ja rahtikirjoineen muutettavaksi, jollei kuljetukselle ole lähetysmaan sovellettavaksi tulevassa lainsäädännössä esteitä. Palautuksesta aiheutuvat kustannukset korvaa lähettäjä.
5. Viranomaiset voivat sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti tarkastaa lähetysten sisällön kuljetuksen aikana, jos on perusteltua syytä epäillä, että lähetys aiheuttaa vaaraa ihmisen hengelle tai terveydelle, ympäristölle tai omaisuudelle, tai jos sellainen tarkastus on tehtävä tavaroiden säilyvyyden varmistamiseksi.
6. Jos kuljetuksen aikana tai määräasemalla suoritettussa tarkastuksessa todetaan, ettei lähetys vastaa rahtikirjan tietoja, tarkastuksen suorittaneen kuljetusyhtiön on laadittava kaupallinen tarkastuspöytäkirja.

39 artikla

Tavaroiden kuljetuksen määräaika

1. Kuljetuksen määräaika määräytyy tavarankuljetusmatkalta.
2. Kuljetusmääräaika määrätään seuraavasti:
 - a) kuljetettavaksi ottamiseen ja vastaanottajalle luovuttamiseen varattu aika - yksi vuorokausi
 - b) kuljetusaika kunkin kuljetukseen osallistuvan kuljetusyhtiön osalta jokaista alkavaa 200 kilometriä kohti - yksi vuorokausi ja
 - c) aika, joka liittyy tavaroiden luovuttamiseen kuljetusyhtiöiden välillä - yksi vuorokausi.

Kuljetusaikaa voidaan muuttaa lähettäjän ja kuljetusyhtiön välisellä sopimuksella.

3. Riippumatta siitä, mitä 2 kohdassa määrätään, kuljetusyhtiö määrää kuljetusmääräajat ylipaino- ja ylimittakuljetuksille sekä erillisellä veturilla varustetuilla erikoisjunilla kuljetettaville tavaraille.

4. Kuljetusmääräajan laskeminen alkaa tavarankuljetettavaksi ottamista seuraavana päivänä klo 00.00.

Kuljetettavaksi ottamiseen ja vastaanottajalle luovuttamiseen varattu aika lasetaan vain kerran.

5. Kuljetuksen määräaika jatketaan kuljetusmatkalla kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä tapahtuneen koko viivästyksen verran.

6. Kuljetus katsotaan suoritetuksi määräajassa, jos tavara on saapunut määräasemalle ennen kuljetuksen määräajan päättymistä ja kuljetusyhtiö ilmoittaa vastaanottajalle tavaroiden saapumisesta ja mahdollisuudesta luovuttaa tavarat vastaanottajan haltuun. Tavarankuljetuksesta ilmoitetaan vastaanottajalle määräaikaan sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

40 artikla

Tavaroiden luovutus

1. Tavaroiden saavuttua määräasemalle kuljetusyhtiön on luovutettava rahtikirja ja tavarat vastaanottajalle.

2. Jos tavara on määräaikaan sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti luovutettu tullin tai muun viranomaisen haltuun niiden vaatimuksesta, katsotaan tavara luovutetuksi vastaanottajalle.

3. Rahtikirja ja tavarat luovutetaan sen jälkeen, kun vastaanottaja on maksanut kuljetusyhtiölle kaikki kuljetusmaksut, ellei vastaanottajan ja kuljetusyhtiön välisessä sopimuksessa muuta määrätä. Vastaanottaja on velvollinen maksamaan kuljetusmaksut kaikista rahtikirjaan merkityistä tavarista, vaikka osa rahtikirjaan merkityistä tavarista puuttuu.

4. Tavarat luovutetaan määräaikaan sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

41 artikla

Tavaroiden kuljetuksen ja luovutuksen esteet

1. Jos tavaroiden kuljetukselle tai luovutukselle on syntynyt este kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä, kuljetusyhtiön on pyydettävä välittömästi ohjeita jatkotoimista tavaroiden lähettäjältä kaikissa seuraavissa tapauksissa, jos
 - 1) kuljetusyhtiö ei voi kuljettaa tavaroita muuttamalla alkuperäistä kuljetusreittiä,
 - 2) kuljetuksen jatkaminen ei ole mahdollista muista kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä,
 - 3) kuljetusyhtiö ei voi siitä riippumattomista syistä luovuttaa tavaroita vastaanottajalle tai
 - 4) vastaanottaja ei ole saapunut vastaanottamaan tavaroita.

Kaikissa muissa tapauksissa kuljetus- tai luovutusesteiden syntyessä kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä, kuljetusyhtiö päättää, pyydetäänkö lähettäjältä ohjeita vai kuljetetaanko tavarat määräasemalle muuttaen alkuperäistä kuljetusreittiä.

2. Jos lähettäjä ei toimita ohjeita kahdeksan vuorokauden kuluessa siitä, kun niitä on pyydetty, tai jos se antaa ohjeet, joita ei voida toteuttaa kohtuullisin toimenpitein, kuljetusyhtiöllä on oikeus menetellä tavarahan suhteen sen valtion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella tavaroiden kuljetuksen tai luovutuksen este syntyi taikka toimittaa tavarat takaisin lähettäjälle sovittuaan asiasta kyseisen valtion tulliviranomaisten kanssa. Tässä kohdassa tarkoitettu määräaika on nopeasti pilaantuvien tavaroiden osalta neljä vuorokautta.

3. Kuljetusyhtiöllä on oikeus määrätä tavaroista noudattamatta artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja määräaikoja, jos välittömät toimenpiteet ovat tavaroiden kunnan vuoksi välttämättömiä.

4. Jos tavara on myyty, on myynnistä saatu summa, josta on vähennetty kuljetusyhtiölle maksettavat maksut, annettava korvausvaatimusmenettelyn mukaisesti lähettäjälle. Jos myynnistä saatu summa ei kata tavarasta aiheutuvia kuluja, lähettäjä maksaa erotuksen.

5. Jos lähettäjä on rahtikirjassa antanut ohjeita siitä, kuinka tavaroiden kanssa menetellään tavaroiden kuljetus- tai luovutusesteen ilmetessä, kuljetusyhtiö menettelee tavaroiden suhteen lähettäjän ohjeiden mukaisesti. Jos ohjeita ei voida toteuttaa, kuljetusyhtiön on meneteltävä artiklan 1 – 3 kohtien määräysten mukaisesti.

6. Jos tavaroiden kuljetus- tai luovutusesteet aiheutuivat kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä, tavarasta määräämään oikeutetun on korvattava kuljetusyhtiölle kaikki sille tavaroiden kuljetus- tai luovutusesteistä aiheutuneet kustannukset.

42 artikla

Tavaroiden pidätys

1. Kaikkien kuljetussopimuksesta johtuvien maksujen tai sopimuksen perusteella perittävien maksujen vakuudeksi kuljetusyhtiöllä on oikeus pidättää kyseisellä kuljetussopimuksella kuljetettava tavaralähetys. Tämä oikeus pysyy voimassa niin kauan kuin tavara on kuljetusyhtiön hallussa.

2. Pidätys tapahtuu määrämaassa sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

43 artikla

Tavaroiden katoaminen

1. Ellei tavaroita ole luovutettu vastaanottajalle tavaroiden kuljetuksen määräajan päätyttyä, lähettäjällä tai vastaanottajalla on oikeus lähettää kuljetusyhtiölle ilmoitus tavaroiden etsinnästä. Tavaroiden etsintäilmoitus ei ole korvausvaatimus kadonneista tavaroista. Tavarat katsotaan kadonneiksi, jos niitä ei ole luovutettu vastaanottajalle tämän vaatimuksesta 30 vuorokauden kuluessa kuljetusmääräajan päättymisestä.

2. Jos tavarat ovat saapuneet määräasemalle 30 vuorokauden kuluttua kuljetusmääräajan päättymisestä, kuljetusyhtiön on ilmoitettava tästä vastaanottajalle. Saatuaan ilmoituksen tavarain löytymisestä vastaanottaja voi 30 vuorokauden kuluessa vaatia, että tavara luovutetaan hänelle jollakin kuljetusreitillä varrella olevalla asemalla.

Vastaanottajan on maksettava ainoastaan kuljetusmaksu alkuperäiseltä lähetysasemalta sille asemalle, jolla tavara luovutetaan, ja palautettava saamansa korvaussumma, josta on vähennetty korvaukseen mahdollisesti sisällytetty kuljetusmaksu. Vastaanottaja voi kuitenkin esittää korvausvaatimuksen kuljetusmääräajan ylittämisestä.

3. Jos 2 kohdassa mainittua luovuttamisvaatimusta ei ole esitetty tai jos kadonnut tavara löytyy yli vuoden kuluttua vahingonkorvauksen maksamisesta, kuljetusyhtiöllä on oikeus määrätä tavarasta määräämään sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

44 artikla

Tavaran osittaisen katoamisen, vahingoittumisen tai pilaantumisen määrittäminen

1. Jos kuljetusyhtiö toteaa tai olettaa tai tavarasta määräämään oikeutettu väittää, että tavara on kadonnut osittain, vahingoittunut tai pilaantunut, kuljetusyhtiön on tarkistettava sen kunto ja tarvittaessa myös sen paino, ja laadittava ilman viivytystä kaupallinen tarkastuspöytäkirja, johon on kirjattava tavarankunto ja vahingoittumisen, pilaantumisen tai osittaisen katoamisen syyt ja määrä. Tavarasta määräämään oikeutetulle on varattava mahdollisuus olla läsnä tarkastuksessa.
2. Jos tavarasta määräämään oikeutettu pyytää kaupallisen tarkastuspöytäkirjan yhtä kappaletta itselleen, se on annettava hänelle maksutta.
3. Tavarasta määräämään oikeutettu voi kieltäytyä vastaanottamasta tavaraa, kunnes havaittu tavarankahingoittuminen, pilaantuminen tai osittainen katoaminen on todettu kaupallisella tarkastuspöytäkirjalla.
4. Jos kuljetusyhtiö ei laadi kaupallista tarkastuspöytäkirjaa, tavarasta määräämään oikeutettu voi kieltäytyä vastaanottamasta tavaraa, vaikka on vastaanottanut rahtikirjan ja maksanut kuljetusmaksut.
5. Jos tavarasta määräämään oikeutettu ei hyväksy kaupallisessa tarkastuspöytäkirjassa mainittuja asioita tai kuljetusyhtiö on kieltäytynyt laatimasta kaupallista tarkastuspöytäkirjaa tavarankuovuttamisen yhteydessä, tavarasta määräämään oikeutetulla on oikeus vaatia tavarankunnon ja painon tarkastamista sekä vahingoittumisen, pilaantumisen tai osittaisen katoamisen syiden ja suuruuden toteamista asiantuntijan suorittaman tarkastuksen perusteella.

45 artikla

Kuljetusyhtiöiden yhteisvastuu

1. Kuljetusyhtiöt ovat yhteisvastuussa lähettäjälle tai vastaanottajalle kuljetussopimuksen asianmukaisesta täytäntöönpanosta tämän sopimuksen mukaisesti.
2. Vastaanottaessaan tavarankuuletettavaksi rahtikirjoineen kuljetusyhtiö tulee osalliseksi kuljetussopimukseen ja sitoutuu siitä johtuviin velvollisuuksiin.
3. Kuljetusyhtiö vastaa kuljetussopimuksen mukaisten velvollisuuksiensa asianmukaisesta täytäntöönpanosta siihen saakka, kunnes tavara on luovutettu vastaanottajalle.

46 artikla
Yleiset määräykset kuljetusyhtiön vastuusta ja
kuljetusyhtiön vastuusta vapautumisen perusteet

1. Kuljetusyhtiö on tämän sopimuksen mukaisesti vastuussa vahingosta, joka aiheutuu tavarankuljetusmääräajan ylittämisestä, tavarankatoamisesta kokonaan tai osittain taikka vahingoittumisesta, kuljetettavaksi ottamisesta vastaanottajalle luovuttamiseen asti.
2. Kuljetusyhtiö vapautuu vastuusta tavaroiden kuljetussopimuksen mukaisten velvolluuksiensa täyttämättä jättämisestä tai puutteellisesta täyttämisestä, jos tällainen täyttämättä jättäminen tai puutteellinen täyttäminen johtui:
 - 1) syistä, joita kuljetusyhtiö ei voinut estää ja joiden korjaaminen ei riippunut siitä,
 - 2) lähettäjältä tai vastaanottajalta tai muista tavarasta määräämään oikeutetuista henkilöistä johtuen tai
 - 3) tavaroiden toimittamisen viivästyksestä, joka johtui jomman kumman osapuolen viranomaisten vaatimuksesta kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä.
3. Kuljetusyhtiö ei myöskään ole vastuussa:
 - 1) tavaroiden painovajauksesta, jos kollojen lukumäärä on oikea ja päällyys on ehjä eikä myöskään ilman päällystä kuljetettavien tavaroiden painovajauksesta, jos niissä ei ole ulkoisia merkkejä tavarankatoamisesta ja kollojen lukumäärä on oikea,
 - 2) puuttuvista irtotavaroista tai varaosista, jotka ovat sinetöidyissä autoissa, traktoreissa tai muissa omalla konevoimallaan kulkevissa koneissa, intermodaaliyksiköissä, jos niissä oli vastaanottajalle luovutettaessa lähettäjän asettamat ehjät sinetit,
 - 3) tavaroiden osittaisesta katoamisesta, katoamisesta, vahingoittumisesta tai pilaantumisesta kuormaamiseen tai purkamiseen liittyvistä syistä, jos kuormaamisen tai purkamisen oli suorittanut lähettäjä tai vastaanottaja,
 - 4) avovaunussa kuljetettaviksi otettujen tavaroiden osittaisesta katoamisesta, katoamisesta, vahingoittumisesta tai pilaantumisesta silloinkaan, kun lähettäjä on käyttänyt tavaroiden peittämiseen keinoja, jotka sallitaan tällaiseen kuljetukseen lähtömaan lainsäädännön mukaan ja jos tavarat saapuivat ehjässä vaunussa ilman matkalla tapahtuvaa siirtokuormausta eikä niissä ole merkkejä, jotka todistaisivat tavaroiden vahingoittumisesta kuljetuksen aikana,

- 5) tavaroiden osittaisesta katoamisesta, katoamisesta, vahingoittumisesta tai pilaantumisesta, jos ne johtuivat pakattavien tavaroiden pakkauksen puuttumisesta tai huonokuntoisuudesta, mitä ei olisi voinut todeta ulkoisen tarkastuksen yhteydessä otettaessa tavaroita kuljetettaviksi, tai vahingoittuminen ja pilaantuminen ovat aiheutuneet tavaroiden, päällyksen ja pakkauksen luonnollisista ja fyysisistä erityisominaisuuksista,
- 6) tavaroiden osittaisesta katoamisesta, katoamisesta, vahingoittumisesta tai pilaantumisesta tavaroiden luonnollisen vähenemisvaran mukaisina määrinä, jotka määritellään 48 artiklassa,
- 7) tavaroiden osittaisesta katoamisesta, katoamisesta, vahingoittumisesta tai pilaantumisesta, koska lähettäjä jätti kuljetettavaksi tavaroita virheellisillä, epätarkoilla tai puutteellisilla nimikkeillä,
- 8) tavaroiden osittaisesta katoamisesta, katoamisesta, vahingoittumisesta tai pilaantumisesta, jos tämä tapahtui kuljetettaessa tavaraa erityisehdoilla ja vastuusta vapautuminen on määritelty näissä erityisehdoissa,
- 9) tavaroiden osittaisesta katoamisesta, katoamisesta, vahingoittumisesta tai pilaantumisesta, jos tämä tapahtui kuljetettaessa tavaroita lähettäjän tai vastaanottajan saattajien seuraamana tai
- 10) tavaroiden osittaisesta katoamisesta, katoamisesta, vahingoittumisesta tai pilaantumisesta siksi, että lähettäjä oli kuormannut tavarat kyseisten tavaroiden kuljetukseen soveltumattomaan vaunuun tai intermodaaliyksikköön.

47 artikla **Todistustaakka**

1. Vapautuakseen vastuusta kuljetusyhtiö on velvollinen todistamaan, että tavaroiden katoaminen, osittainen katoaminen, vahingoittuminen tai pilaantuminen johtui sopimuksen 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista olosuhteista.
2. Jos todetaan, että tavaroiden katoaminen, osittainen katoaminen, vahingoittuminen tai pilaantuminen on aiheutunut 46 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista syistä, katsotaan, että tavaroiden katoaminen, osittainen katoaminen, vahingoittuminen tai pilaantuminen on näiden olosuhteiden seurausta, jollei lähettäjä tai vastaanottaja toisin näytä toteen.

48 artikla

Vastuun rajoitukset tavaroiden painovajauksissa

1. Kun on kyse tavaroista, jotka erityisominaisuuksiensa vuoksi ovat kuljetuksen aikana alttiita painon vähenemiselle, kuljetusyhtiö vastaa ainoastaan painovajauksen siitä määrästä, joka ylittää alla luetellun vähenemisvaran prosentteissa:
 - 1) 2 prosenttia nestemäisten aineiden tai käsittelemättöminä (tuoreina) tai kosteina kuljetettavaksi jätettyjen tavaroiden painosta tai
 - 2) 1 prosentti kuivien tavaroiden painosta.
2. Artiklan 1 kohtaa ei sovelleta, jos tavaroiden lähettäjä tai vastaanottaja näyttää toteen, että tavaroiden painon väheneminen on aiheutunut kuljetusyhtiöistä johtuvista syistä.
3. Jos useita kolleja kuljetetaan samalla rahtikirjalla, lasketaan painon vähenemisvara jokaisesta kollista erikseen, jos niiden painot on merkitty erikseen rahtikirjaan tai ne voidaan todeta muulla tavalla.
4. Jos tavara on kokonaan kadonnut tai yksittäisiä kolleja puuttuu, vahingonkorvausta laskettaessa ei sovelleta artiklan 1 kohtaa.

49 artikla

Vahinko-olettama uudelleen kuljetettavaksi jätettäessä

Jos kuljetettaessa tavaroita kolmannesta valtiosta, kuljetussopimuksen muuttamisen jälkeen todetaan tavaroiden osittain kadonneen, vahingoittuneen tai pilaantuneen, oletetaan osittaisen katoamisen, vahingoittumisen tai pilaantumisen tapahtuneen viimeisen kuljetussopimuksen aikana, jos lähetys on jätetty uudelleen kuljetettavaksi sellaisena kuin se on saapunut paikkaan, jossa se on jätetty uudelleen kuljetettavaksi.

50 artikla

Korvauksen määrä tavarankatoamisesta kokonaan tai osittain

1. Kokonaan tai osittain kadonneesta tavarasta suoritettava korvaus ei saa ylittää kadonneen tai osittain kadonneen tavarankäypää arvoa.
2. Kadonneen tai osittain kadonneen tavarankäypä arvo määritellään tavarantoimittajan laskussa mainitun hinnan mukaan.

3. Jos kadonneen tai osittain kadonneen tavaran käypää arvoa ei voida määritellä tavarantoimittajan laskun perusteella, se määritellään pitäen lähtökohtana vastaavan tavaran hintaa lähtöpaikalla.
4. Jos kadonneen tai osittain kadonneen tavaran arvoa ei voida määritellä edellä mainitulla tavalla, arvo määritellään asiantuntijalausunnan perusteella.
5. Jos korvaussumman perusteena olevissa asiakirjoissa kadonneen tai osittain kadonneen tavaran arvoa ei ole ilmoitettu sen valtion valuutassa, missä korvausvaatimus esitetään, valuutta muunnetaan sen valtion ja maksupäivän kurssin mukaiseksi valuutaksi, jossa korvausvaatimuksen mukainen maksu on maksettava.
6. Lisäksi korvataan kadonneen tavaran tai sen kadonneen osan kuljetusyhtiölle maksetut kuljetusmaksut, jos ne eivät sisälly tavaran hintaan. Tullimaksut ja muut kuljetukseen liittyvät maksut korvataan sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti. Kuljetusyhtiö ei korvaa sellaisia lähettäjän tai vastaanottajan kustannuksia ja tappioita, jotka eivät ole aiheutuneet kuljetussopimuksesta.

51 artikla

Korvauksen määrä tavaroiden vahingoittumisesta ja pilaantumisesta

1. Jos tavara on vahingoittunut, kuljetusyhtiön on korvattava tavarasta määräämään oikeutetulle tavaran arvon alentumisen määrä, mutta ei muita vahinkoja.

Tavaran arvo määritellään 50 artiklan mukaisesti.

2. Korvaus ei saa kuitenkaan ylittää määrää:
 - 1) joka korvataan tavaralähetyksen kokonaan kadotessa, jos koko lähetyksen arvo on vahingoittumisen johdosta alentunut tai
 - 2) joka korvataan tavaralähetyksen osan kadotessa, jos ainoastaan lähetyksen osan arvo on vahingoittumisen johdosta alentunut.

52 artikla

Korvauksen määrä tavaran kuljetusmääräajan ylittämisestä

1. Kuljetusyhtiön vastuu kuljetusmääräajan ylittämisestä syntyy vain silloin, kun tavaran koko kuljetusmääräaika on ylitetty.

2. Kuljetusyhtiö vastaa tavaroiden toimittamisesta 39 artiklassa määriteltyjen kuljetusmääräaikojen mukaisesti. Kuljetusyhtiön on maksettava korvaus vastaanottajalle kuljetusmääräajan ylittämistä seuraavasti:

- 6 prosenttia kuljetusmaksusta viivästymisen ollessa enintään 1/10 koko kuljetusmääräajasta,
- 12 prosenttia kuljetusmaksusta viivästymisen ollessa yli 1/10, mutta enintään 2/10 koko kuljetusmääräajasta,
- 18 prosenttia kuljetusmaksusta viivästymisen ollessa yli 2/10, mutta enintään 3/10 koko kuljetusmääräajasta,
- 24 prosenttia kuljetusmaksusta viivästymisen ollessa yli 3/10, mutta enintään 4/10 koko kuljetusmääräajasta tai
- 30 prosenttia kuljetusmaksusta viivästymisen ollessa yli 4/10 koko kuljetusmääräajasta.

Korvaus tavarankuljetusmääräajan ylittämistä saa olla enintään 30 prosenttia kuljetusmaksusta, lukuun ottamatta tapauksia, jotka on esitetty artiklan 3 kohdassa.

3. Jos näytetään toteen, että kuljetusmääräajan ylittämistä on aiheutunut taloudellista vahinkoa tavarasta määräämään oikeutetulle, niin suoritettava vahingonkorvaus ei saa ylittää koko kuljetusmaksun määrää.

4. Jos samanaikaisesti sekä tavarankuljetusmääräaika on ylittynyt että tavara kadonnut, kuljetusyhtiö on vastuussa vain tavarankatoamisesta.

5. Jos samanaikaisesti kuljetusmääräajan ylittyessä tavara on kadonnut osittain, tai vahingoittunut tai pilaantunut, kuljetusyhtiö maksaa korvauksen kuljetusmääräajan ylittämistä tavarankäljellä olevasta, vahingoittumattomasta osasta.

53 artikla

Tavaroiden kuljetussopimusta koskevat korvausvaatimukset

1. Oikeus esittää kuljetussopimukseen perustuvia korvausvaatimuksia on:

- 1) lähettäjällä niin kauan kuin sillä on oikeus muuttaa tavarankuljetussopimusta,
- 2) vastaanottajalla siitä lähtien, kun se on 36 artiklan mukaisesti muuttanut tavarankuljetussopimusta tai se on saanut rahtikirjan taikka näyttänyt kuljetusyhtiölle oikeutensa esittämällä rahtikirjan kaksoiskappaleen tai
- 3) maksettujen summien palauttamisen osalta henkilöllä, joka on suorittanut maksut.

Oikeutta esittää korvausvaatimus ei saa siirtää.

2. Lähettäjän on esitettävä tavarankuljetusta koskeva korvausvaatimus tavarankuljetettavaksi ottaneelle kuljetusyhtiölle ja vastaanottajan vastaavasti tavarankuovuttaneelle kuljetusyhtiölle. Korvausvaatimukset esitetään kirjallisessa muodossa ja niissä on mainittava asianmukaiset perustelut ja aiheutetun vahingon määrä.

3. Maksettujen summien palauttamista koskevat korvausvaatimukset on esitettävä sille kuljetusyhtiölle, joka on perinyt nämä maksut.

4. Korvausvaatimukset on esitettävä erikseen jokaisesta rahtikirjasta, lukuun ottamatta:

- 1) maksun palauttamista koskevaa korvausvaatimusta, joka voidaan esittää useiden rahtikirjojen osalta tai
- 2) rahtikirjoja, joista on laadittu yksi kaupallinen tarkastuspöytäkirja, jolloin korvausvaatimus esitetään kaikista kaupallisissa tarkastuspöytäkirjassa mainituista lähetyksistä.

5. Korvausvaatimuksen voi esittää lähettäjän tai vastaanottajan puolesta kolmas osapuoli lähettäjän tai vastaanottajan valtuutuksella siinä valtiossa sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti, jossa korvausvaatimuksen vastaanottava kuljetusyhtiö on rekisteröity.

6. Tehtäessä tavarankuljetusta koskeva korvausvaatimus lähettäjän on esitettävä rahtikirjan kaksoiskappale ja vastaanottajan rahtikirja tai sen kadottua kuljetuksen aikana rahtikirjan kaksoiskappale. Jos rahtikirja on sähköisessä muodossa, on se esitettävä myös tulosteena.

7. Korvausvaatimukseen on liitettävä edellä lueteltujen asiakirjojen lisäksi asiakirjat, jotka vahvistavat tavarankuljetuksen arvon tai sen arvon alenemisen sekä tarvittaessa myös muut asiakirjat, joilla korvausvaatimusta perustellaan.

Rahtikirja, rahtikirjan kaksoiskappale, kuljetusyhtiön laatima kaupallinen tarkastuspöytäkirja tavarankuljetuksesta katoamisesta tai vahingoittumisesta ja muut asiakirjat on liitettävä korvausvaatimukseen alkuperäisinä tai oikeaksi todistettuina jäljennöksinä.

8. Kuljetusyhtiön on käsiteltävä korvausvaatimus ja annettava vastaus korvausvaatimuksen esittäjälle tai suoritettava tälle kuuluva korvaus 180 päivän kuluessa korvausvaatimuksen jättöpäivästä, joka on vahvistettu postileimalla tai kuljetusyhtiön kuittauksella korvausvaatimuksen vastaanotosta.

9. Hylätessään korvausvaatimuksen osittain tai kokonaan kuljetusyhtiön on ilmoitettava vaatimuksen esittäjälle korvausvaatimuksen hylkäämisen perustelut ja samalla palautettava korvausvaatimukseen liitetyt asiakirjat.

10. Jos korvausvaatimus on laadittu vastoin tässä artiklassa määrättyä menettelyä, kuljetusyhtiö palauttaa sen käsittelemättä korvausvaatimuksen esittäjälle viimeistään 15 päivän kuluttua sen kuljetusyhtiölle saapumispäivästä ilmoittaen palautuksen syyn. Näissä tapauksissa 56 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu aika ei keskeydy. Jos kuljetusyhtiö palauttaa korvausvaatimuksen esittäjälle vaatimuksen myöhemmin kuin 15 päivän kuluttua, aika keskeytyy seuraavasta päivästä siitä, kun tämä määräaika päättyy siihen päivään saakka, jolloin kuljetusyhtiö lähettää korvausvaatimuksen esittäjälle. Jos kuljetusyhtiö palauttaa tällaisen korvausvaatimuksen sen esittäjälle, korvausvaatimusta ei katsota hylätyksi eikä se oikeuta korvausvaatimusten esittäjää viemään kannetta oikeuteen.

54 artikla

Kuljetussopimukseen perustuva kanneoikeus

1. Kuljetussopimukseen perustuva kanneoikeus kuuluu sille henkilölle, jolla on oikeus esittää korvausvaatimus kuljetusyhtiölle. Kanne voidaan esittää sille kuljetusyhtiölle, jolle korvausvaatimus on esitetty, jollei kuljetusyhtiö ole noudattanut 53 artiklassa korvausvaatimuksen käsittelylle määrättyä aikaa tai jos kuljetusyhtiö on tämän määräajan kuluessa ilmoittanut hakijalle korvausvaatimuksen hylkäämisestä joko kokonaan tai osittain.

2. Kanne voidaan esittää toimivaltaisessa tuomioistuimessa vain siinä valtiossa, jossa korvausvaatimuksen vastaanottava kuljetusyhtiö on rekisteröity.

55 artikla

Korvausvaatimus- ja kanneoikeuden raukeaminen kuljetusyhtiötä vastaan

1. Kuljetussopimukseen perustuva oikeus esittää korvausvaatimuksia tai kanteita kuljetusyhtiötä vastaan raukeaa, kun tavarasta määräämään oikeutettu on vastaanottanut tavarat, lukuun ottamatta tämän artiklan 2 kohdassa mainittuja tapauksia.

2. Oikeus korvausvaatimuksen ja kanteen esittämiseen kuljetusyhtiölle ei raukea:

- 1) tavarankuljetusmääräajan ylittamisestä,
- 2) tavarankatoamisesta tai vahingoittumisesta:
 - a) jos osittainen katoaminen tai vahingoittuminen on todettu 44 artiklan mukaisesti kaupallisella tarkastuspöytäkirjalla ennen kuin tavarasta määräämään oikeutettu on vastaanottanut tavarankatoamisesta tai
 - b) jos kuljetusyhtiön olisi pitänyt täyttää 44 artiklan vaatimukset,
- 3) tavarankuljetussopimuksen mukaisten maksujen palauttamisesta tai
- 4) ulkoapäin huomaamattomista vahingoista, joiden olemassaolon tavarasta määräämään oikeutettu toteaa vasta tavarankatoamisen jälkeen, kuitenkin vain kaikkien alla lueteltujen ehtojen täytyessä:
 - a) kuljetusyhtiö ei ole antanut tavarasta määräämään oikeutetulle mahdollisuutta todeta tavarankuntoa määrääsellä,
 - b) tavarasta määräämään oikeutettu on tavaraa vastaanottaessaan tehnyt 44 artiklan mukaisen, tavarankunnon toteamista koskevan pyynnön kirjallisesti,
 - c) tavarasta määräämään oikeutettu näyttää toteen, että vahinko on syntynyt tavarankuljetettavaksi ottamisen ja sen luovuttamisen välisenä aikana ja
 - d) puutteet todetaan seitsemän vuorokauden kuluessa tavarankatoamisesta.

56 artikla

Korvausvaatimuksen ja kanteen vanhentuminen

1. Kuljetussopimukseen perustuvat korvausvaatimukset ja kanteet kuljetusyhtiötä vastaan, kuten myös kuljetusyhtiön korvausvaatimukset ja kanteet lähettäjä tai vastaanottajaa vastaan voidaan esittää vuoden kuluessa.

Jos kannetta ei nosteta yhden vuoden kuluessa, oikeus korvaukseen menetetään.

2. Korvausvaatimuksen ja kanteen vanhentumisaika lasketaan alkavaksi:

- 1) siitä päivästä, jolloin tavara on luovutettu vastaanottajalle, kun kysymyksessä on korvausvaatimus tai kanne tavarankatoamisesta, vahingoittumisesta taikka tavarankuljetusmääräajan ylittamisestä,
- 2) kun kysymyksessä on korvausvaatimus tai kanne tavarankokonaan katoamisesta, 30 vuorokauden kuluttua kuljetusmääräajan päättymisestä,
- 3) maksupäivästä tai, jos maksua ei ole suoritettu, siitä päivästä, jolloin tavara otettiin kuljetettavaksi, kun kysymyksessä on korvausvaatimus tai kanne kuljetusmaksujen tai korvausten suorittamisesta tai palauttamisesta tai kuljetusmaksuja koskevien laskelmien ja niissä tapahtuneiden virheiden korjaamisesta,

- 4) maksujen palauttamispäivästä, kun kyseessä on korvausvaatimus kuljetusyhtiön aikaisemmin palauttamista maksuista,
 - 5) myyntipäivästä, kun kysymyksessä on korvausvaatimus tai kanne, joka koskee tavaran myynnistä saadun summan palauttamista,
 - 6) matkalipun voimassaoloajan päättymisestä, kun kysymyksessä on matkustajan korvausvaatimus tai kanne tai
 - 7) muille kanteille, siitä päivästä, jolloin syntyivät olosuhteet, jotka ovat korvausvaatimuksen peruste.
3. Vanhentumisaika keskeytyy, jos kuljetusyhtiölle on 53 artiklan mukaisesti esitetty kirjallinen korvausvaatimus. Vanhentumisaika jatkuu siitä päivästä, jolloin kuljetusyhtiö on antanut kirjallisen vastauksen korvausvaatimuksen hylkäämisestä osittain tai kokonaan tai jättänyt vastaamatta korvausvaatimukseen 53 artiklan edellyttämässä 180 päivän määräajassa.
4. Uudelleen esitetyt, samansisältöiset korvausvaatimukset eivät keskeytä vanhentumisaikaa.

57 artikla

Takautumisoikeus ja takautumisvaatimuksen esittäminen

1. Kuljetusyhtiöllä, joka tämän sopimuksen perusteella on suorittanut korvausta, on takautumisoikeus toista kuljetukseen osallistunutta kuljetusyhtiötä kohtaan, jos on perusteet olettaa, että:
 - toinen kuljetusyhtiö on aiheuttanut vahingon tai
 - vahinko on molempien kuljetusyhtiöiden aiheuttama.
2. Suoritettuja korvauksia koskevat takautumisvaatimukset on esitettävä 75 vuorokauden kuluessa korvauksen todellisesta maksupäivästä lukien.
3. Takautumisvaatimuksen saaneen kuljetusyhtiön on 75 vuorokauden kuluessa vaatimuksen saamisesta ilmoitettava päätöksestään, ellei kuljetusyhtiöiden välinen sopimus määrää lyhyempää määräaikaa.
4. Kuljetusyhtiöllä, jolle on esitetty maksettua korvausta koskeva takautumisvaatimus, ei ole oikeutta kiistää sen korvauksen oikeellisuutta, jonka vaatimuksen esittävä kuljetusyhtiö on suorittanut, jos tuomioistuin on sen vahvistanut ja jos vaatimuksen saaneelle kuljetusyhtiölle on annettu tieto haasteesta siten, että sillä on ollut mahdollisuus esiintyä väliintulijana oikeudenkäynnissä.
5. Kuljetusyhtiöllä, joka on tämän sopimuksen perusteella suorittanut korvausta, on oikeus esittää takautumisvaatimus kuljetukseen osallistunutta toista kuljetusyhtiötä kohtaan oikeusteitse.

IV LUKU RAUTATIERAJALIIKENNE

58 artikla Rautatieraja-asetat

Liikennöintiä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä harjoitetaan seuraavien Suomen ja Venäjän välisellä valtakunnanrajalla sijaitsevien rautatieraja-asetien kautta:

1. Matkustaja- ja tavaraliikenne:

- a) Suomen alueella
Vainikkala,
Imatrankoski,
Niirala ja
Vartius.
- b) Venäjän alueella
Buslovskaja,
Svetogorsk,
Värtsilä ja
Kivijärvi.

Rautatieraja-asetien kautta voidaan kuljettaa kaikentyyppisiä tavaroita.

2. Nopea henkilöjunaliikenne:

- a) Suomen alueella
Vainikkala.
- b) Venäjän alueella
Buslovskaja.

59 artikla Sovellettava aika

Rautatieraja-asetilla ja niiden välisillä rataosilla kaikissa toiminnoissa, jotka liittyvät tässä sopimuksessa tarkoitettuun junaliikenteeseen sekä vaunujen, matkataroiden ja tavaroiden luovutukseen, sovelletaan 24-tuntista Moskovan aikaa.

60 artikla

Liikkuvan kaluston luovutus ja palautus

1. Suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä tämän sopimuksen mukaisesti liikennöivien matkustaja- ja tavaravaunujen luovuttaminen tapahtuu luovuttavalta kuljetusyhtiöltä vastaanottavalle kuljetusyhtiölle rajanylityksen jälkeisellä rautatieraja-asemalla.

Kuljetusyhtiöt voivat kuitenkin sopia keskenään siitä, että liikkuvan kaluston yksiköiden luovutus tapahtuu rajanylitystä edeltävällä rautatieraja-asemalla.

Tässä artiklassa tarkoitettujen vaunujen vastaanotto ja luovutus tapahtuvat rautatieraja-asemilla vuoden jokaisena päivänä, 24 tuntia vuorokaudessa, jolleivät kuljetusyhtiöt sovi muunlaisesta aikataulusta.

2. Luovuttava kuljetusyhtiö saa antaa luovutettavaksi vain sellaista liikkuvaa kalustoa, jonka se on ennakolta tarkastanut tämän sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan nojalla tehdyn sopimuksen mukaisesti ja todennut luovutuskelpoisiksi, ja jota koskevat asiakirjat ovat tämän sopimuksen määräysten ja muiden sovellettävien vaatimusten mukaisia.

3. Luovuttava kuljetusyhtiö vastaa liikkuvan kaluston teknisestä kunnosta ja liikennöintikelpoisuudesta luovutukseen saakka ja vastaanottava kuljetusyhtiö kaluston luovutuksen jälkeen.

4. Vastaanottava kuljetusyhtiö tai sen pyynnöstä rautatieinfrastruktuurin haltija suorittaa sille luovutettavan liikkuvan kaluston teknisen tarkastuksen tämän sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan nojalla tehdyn sopimuksen mukaisesti liikkuvan kaluston saapuessa vastaanottavan osapuolen rautatieraja-asemalle. Todetuista puutteista on laadittava erillinen asiakirja.

Vastaanottavan osapuolen rautatieturvallisuudesta vastaava toimivaltainen viranomainen voi kieltää tai rajoittaa liikkuvan kaluston käytön oman valtionsa alueella, jos se ei täytä kyseiselle liikkuvalla kalustolle ja rautatiejärjestelmän turvallisuudelle asetettuja vaatimuksia tai sitä ei ole hyväksytty 5 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaisesti.

5. Luovutettavalla liikkuvalla kalustolla tulee olla vastaanottavan osapuolen sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti myönnetty käyttöönottolupa vastaanottavan osapuolen rataverkolla.

6. Suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä liikennöivälle nopealle henkilöjunalle ei tehdä teknistä tarkastusta rautatieraja-asemalla. Kuljetusyhtiön tulee tehdä junalle tekninen tarkastus lähtöaseman varikolla ennen junan lähtöä. Teknisestä tarkastuksesta tehdään tarkastusilmoitus, joka on voimassa yhden vuorokauden ilmoituksen laatimisesta lukien.

7. Sen osapuolen kuljetusyhtiön, joka luovuttaa liikkuvan kaluston yksikön liikennöitäväksi toisen osapuolen rataverkolla, on toimitettava kirjallisesti tai sähköisesti seuraavat tiedot yksikkökohtaisesti vastaanottavalle kuljetusyhtiölle ennen sen luovutusta, jolleivät tiedot ole vastaanottavalla kuljetusyhtiöllä:

- a) tiedot liikkuvan kaluston yksikölle myönnetystä käyttöönottoluvasta,
- b) tiedot liikkuvan kaluston omistajasta tai haltijasta,
- c) tiedot liikkuvan kaluston käyttöön liittyvistä mahdollisista rajoituksista ja
- d) tiedot kunnossapitoon liittyvistä turvallisuuden kannalta olennaisista tekijöistä, kuten seuraavasta huollosta.

8. Jokaisessa liikkuvan kaluston yksikössä on oltava seuraavat selvät merkinnät ja tekstit:

- a) tiedot omistajasta tai haltijasta,
- b) numero,
- c) tavaravaunuissa kantavuus, katetuissa vaunuissa ja korkealaitaisissa avovaunuissa lisäksi korin tilavuus ja matkustajavaunuissa paikkojen lukumäärä,
- d) taarapaino,
- e) viimeisimmän määräaikaisen tarkastuksen suorituspäivämäärä ja -paikka,
- f) vaarallisten aineiden kuljetusmääräysten mukaiset merkinnät ja tekstit ja
- g) muut merkinnät ja tekstit, joista osapuolet ovat sopineet erikseen ja jotka vastaavat osapuolten sovellettavaksi tulevaa lainsäädäntöä.

9. Vastaanottavan kuljetusyhtiön tulee palauttaa ne liikkuvan kaluston yksiköt, jotka eivät täytä tämän sopimuksen tai sen nojalla tehtyjen sopimusten, tai muiden sopimusten, mukaan lukien vaarallisten aineiden kuljetuksia koskevan sopimuksen, vaatimuksia. Luovuttavan kuljetusyhtiön on otettava mainitulla perusteella palautettu liikkuvan kaluston yksikkö vastaan.

10. Kuljetusyhtiöt voivat ottaa rautatieraja-asemalla vastaan kuormatut ja tyhjästä liikkuvan kaluston yksiköt, joissa on seuraavia kuljetuksen aikana syntyneitä vikoja, jos ne eivät aiheuta vahinkoa tai vaaraa liikenteelle:

- a) korkealaitaisten avovaunujen päätyovia ei ole suljettu salvoilla tai salpoja puuttuu, mikäli tavara ei ole vaarassa pudota,
- b) lattialaudoissa on halkeamia, jotka eivät aiheuta tavarahan putoamisvaaraa tai
- c) matalalaitaisten avovaunujen sivulaitojen kiinnityssalvat ja salpojen vastakappaleet ovat epäkunnossa, jos laitojen putoaminen on muutoin estetty.

61 artikla

Rautatierajaliikenteen yleiset määräykset

1. Rautatieraja-asemien ja näiden asemien välillä sijaitsevan rautatieinfrastruktuurin teknisen varustelun on täytettävä junaliikenteen turvallisuusvaatimukset rautatierajaliikenteessä, mahdollistettava liikkuvan kaluston vastaanotto ja luovutus sekä tarvittavien tarkastusten suorittaminen osapuolina olevien valtioiden sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

2. Luovuttavan kuljetusyhtiön veturit saavat liikennöidä rautatierajaliikenteessä vastaanottavan osapuolen rautatieraja-asemien alueella liikkuvan kaluston luovuttamista ja vastaanottamista varten. Osapuolten rautatieinfrastruktuurin haltijat vastaavat liikennöinnin järjestämisestä rautatieraja-asemien välillä hyväksytyin aikataulun mukaisesti. Rautatierajaliikenteessä saa liikennöidä ainoastaan rautatieturvallisuudesta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä liikkuvan kaluston yksiköllä vastaanottavan osapuolen sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

Rautatieraja-asemien välillä käytettäviä liikkuvan kaluston yksiköitä koskevat tekniset vaatimukset määritellään tämän sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan nojalla tehdyssä sopimuksessa.

Kuljetusyhtiö tekee vaihtotyöt omalla liikkuvalla kalustollaan sillä rautatieraja-aseamalla, jolla luovutus tapahtuu. Vaihtotyöhön rautatieraja-aseamalla saa käyttää toisen osapuolen kuljetusyhtiön vatureita rautatieturvallisuudesta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen suostumuksella vastaanottavan osapuolen sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti aikataulun mukaisena seisonta-aikana.

Veturimiehistö vastaa veturin kuljettamisesta ja sen teknisestä kunnosta veturin ollessa vastaanottavan osapuolen rautatieraja-aseamalla sekä rautatieraja-asemien välillä.

Junamiehistö, joka hoitaa liikkuvaa kalustoa, vastaa liikkuvan kaluston teknisestä kunnosta liikkuvan kaluston ollessa rautatieraja-asemien välillä ja rautatieraja-asevilla.

62 artikla

Rautatieinfrastruktuurin kunnossapito ja tarkastus

1. Rautatieinfrastruktuurin haltijat huolehtivat rautatieraja-asemien välisen raitteen kunnossapidosta ja tarkastuksesta rautatieraja-asemalta rajaviivalle saakka.

2. Rautatieinfrastruktuurin haltijan on ilmoitettava kaikesta työskentelystä rajaukolla etukäteen oman maansa rajavaltuutetulle, joka ilmoittaa asiasta toisen osapuolen rajavaltuutetulle Suomen tasavallan ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton välillä Suomen ja Neuvostoliiton välisellä valtakunnan rajalla noudatettavasta järjestyksestä ja rajatapahtumain selvittämisjärjestyksestä 23 päivänä kesäkuuta 1960 tehdyn sopimuksen mukaisesti siihen tehtyine muutoksineen.

63 artikla

Toiminta liikkuvan kaluston pysähtyessä rataosalle ja onnettomuuksien yhteydessä

1. Jos liikkuva kalusto pysähtyy muulle junaliikenteelle mahdollisesti häiriötä aiheuttavalla tavalla junan teknisen vaurioitumisen, liikennehäiriön tai muun vastaavan syyn vuoksi rautatieraja-asemien välisellä rataosuudella, veturinkuljettajan on riippumatta tällaisen pysähdyksen syystä ilmoitettava asiasta viipymättä sen osapuolen liikenteenohjaukselle, jonka alueella juna on.
2. Ilmoituksen saaneen osapuolen liikenteenohjauksen on viipymättä ilmoitettava asiasta toisen osapuolen liikenteenohjaukselle.
3. Sen osapuolen liikenteenohjauksen, jonka rataosuudelle liikkuva kalusto on pysähtynyt, on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin liikkuvan kaluston poistamiseksi rataosuudelta.
4. Rautatieraja-asemilla tai niiden välisellä rataosuudella sattuneissa onnettomuus- ja vauriotilanteissa rautatieinfrastruktuurin haltijat ja kuljetusyhtiöt ovat velvollisia antamaan toisilleen apua liikkuvan kaluston poistamiseksi ja raivausapua onnettomuuspaikalla. Raivauskalustoa on tarvittaessa pyydettävä toisen osapuolen liikenteenohjauksen välityksellä.
5. Onnettomuuden ja vaurioiden seurausten ennallistamista koskevat työt määrättyvät osapuolen sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.

64 artikla

Vastuu onnettomuudesta aiheutuneista kustannuksista ja vahingonkorvauksesta

Rautatieraja-asemalla tai niiden välisellä rataosuudella tapahtuvasta onnettomuudesta vastuussa oleva rautatieinfrastruktuurin haltija tai kuljetusyhtiö vastaa onnettomuudesta aiheutuneista kustannuksista ja vahingoista.

V LUKU KUORMAUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

65 artikla

Tavaroiden kuormaaminen ja kiinnittäminen

1. Jos lähettäjä on suorittanut kuormauksen, kuljetusyhtiön on vastaanottaessaan tavaroita varmistettava, että tavarat on kuormattu, sijoitettu ja kiinnitetty avoimeen liikkuvan kaluston yksikköön 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kuormausmääräysten mukaisesti.

Sopimuksen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa kuormausmääräyksissä määritellyjä kuormaulottumia ei saa ylittää, lukuun ottamatta erikoiskuljetuksia.

2. Vastaanottaessaan tavarankuljetettavaksi kuljetusyhtiön on varmistettava, että seuraavat vaatimukset täyttyvät:

- 1) kaikki liikkuvan kaluston yksikössä olevan kuorman peittämiseen ja kiinnittämiseen käytetyt tarvikkeet on kiinnitettävä turvallisesti liikkuvaan kalustoon ja kuormaan,
- 2) kuormauksessa käytettävien kiinnitysosien ja peitteiden materiaalin on oltava kyseisen kuorman kiinnittämiseen ja peittämiseen soveltuvasta materiaalista ottaen huomioon kuljetuksen aikana odotettavissa olevat vaikutukset ja olosuhteet ja
- 3) kuormat sekä liikkuvan kaluston yksiköiden päällä tai sisällä olevat käytämättömät kuormankiinnityslaitteet on kiinnitettävä turvallisesti, jotta ne eivät liiku kuljetuksen aikana tarpeettomasti.

3. Kuljetusyhtiön on varmistettava, että kuorma on tehty niin, ettei:

- 1) vaunun tai intermodaaliyksikön kantokyky ylity,
- 2) vaunun suurin sallittu akselipaino ylity tai
- 3) rataverkon haltijan määrittelemä radan suurin sallittu akselipaino ylity jollakin suunnitellun reitin osalla.

VI LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

66 artikla Henkilöstön oleskelu

1. Rajaliikenteessä työskentelevällä henkilöstöllä, joka hoitaa kuljetuksiin liittyviä tehtäviä, on oikeus saapua ilman viisumia toisena osapuolena olevan valtion rautatieraja-asemalle ja työskennellä siellä tai rautatieraja-aseman ja valtakunnanrajan välisellä raja-alueella kuljettamassa tämän sopimuksen mukaisessa suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä liikennöivää junaa, vastaanottamassa tai luovuttamassa liikkuvaa kalustoa tai suorittamassa sen teknistä tarkastusta. Henkilöstön on esitettävä voimassa oleva henkilötodistus tai passi osapuolten valtioiden rajavalvontaviranomaisille.

Kuljetusyhtiön on laadittava henkilöstöstä luettelo, joka on tarvittaessa esitettävä osapuolena olevien valtioiden rajavalvontaviranomaisille.

2. Kuljetusyhtiön henkilöstön on työtehtäviään rautatierajaliikenteessä hoitaessaan noudatettava sen osapuolena olevan valtion lainsäädännön vaatimuksia, jonka alueella tehtäviä suoritetaan. Kuljetusyhtiön henkilöstö ei saa poistua junasta rautatieraja-asemien välisillä rataosuuksilla, ellei se ole välttämätöntä junaliikenteen turvallisuuden varmistamiseksi.

Kuljetusyhtiö vastaa rautatierajaliikenteessä työskentelevän henkilöstönsä tehtävistä tai niiden laiminlyönnistä.

3. Veturi- ja junamiehistöjen ja matkustajavaunujen vaununhoitajien on noudatettava sen osapuolena olevan valtion voimassaolevia liikennöinti- ja turvallisuusmääräyksiä sekä muita säännöksiä ja viranomaismääräyksiä, jonka alueella juna liikennöi.

67 artikla Rautatieliikenteen harjoittaminen

Luovuttava kuljetusyhtiö harjoittaa tässä sopimuksessa tarkoitettua rautatieliikennettä sille rautatieraja-asemalle saakka, jossa liikkuva kalusto luovutetaan vastaanottavalle kuljetusyhtiölle.

VII LUKU LOPPUMÄÄRÄYKSET

68 artikla Säännöllinen yhteydenpito

1. Tämän sopimuksen toteuttamiseksi osapuolten toimivaltaiset viranomaiset järjestävät yhteiskokouksia.

Yhteiskokous järjestetään vuorotellen kummassakin maassa vähintään kerran vuodessa. Lisäksi ylimääräinen yhteiskokous voidaan järjestää toisen osapuolen toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.

2. Osapuolten toimivaltaiset viranomaiset seuraavat sopimuksen täytäntöönpanoa sekä käsittelevät kansainvälisen rautatieliikenteen kehittämistä ja lisäksi jommankumman osapuolen esittämiä erityiskysymyksiä.

Lisäksi toimivaltaiset viranomaiset käsittelevät sopimuksen muutosehdotuksia ja sopimuksen määräysten soveltamisesta mahdollisesti syntyviä erimielisyyksiä.

69 artikla Mahdolliset erimielisyydet

1. Osapuolten väliset erimielisyydet, jotka koskevat sopimuksen tulkintaa tai täytäntöönpanoa, ratkaistaan osapuolina olevien valtioiden toimivaltaisten viranomaisten välisillä neuvotteluilla.

2. Ellei tämän sopimuksen mukaisesti järjestettävissä neuvotteluissa saada erimielisyyksiä ratkaistua, ratkaistaan ne diplomaattiteitse.

70 artikla Sopimuksen muuttaminen

Sopimusta voidaan muuttaa osapuolten välisellä sopimuksella. Muutoksista tehdään erilliset pöytäkirjat.

71 artikla Sopimuksen voimaantulo ja voimassaoloaika

Sopimus on ratifioitava.

Sopimus tulee voimaan 30 (kolmenkymmenen) päivän kuluttua ratifioimisasia-
kirjojen vaihtamisesta ja on voimassa toistaiseksi.

72 artikla

Kumoutuvat sopimukset

Seuraavat sopimukset lakkaavat olemasta voimassa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä:

- 16 päivänä huhtikuuta 1996 tehty Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välinen sopimus Suomen ja Venäjän välisestä rautatieyhdyshdysliikenteestä,
- Suomen kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ja Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton kulkulaitosministeriön välillä 19 päivänä joulukuuta 1947 tehty rautatierajasopimus siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen ja
- Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välillä 26 päivänä huhtikuuta 2005 tehdyt Suomen ja Venäjän rautatieyhdyshdysliikenteen matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran ja tavaroiden kuljetusehdot.

73 artikla

Sopimuksen voimassaolon päättyminen

Kumpikin osapuoli voi lakkauttaa sopimuksen voimassaolon yksipuolisesti kirjallisella ilmoituksella diplomaattiteitse.

Sopimus lakkaa olemasta voimassa 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin toinen osapuolista on vastaanottanut tällaisen ilmoituksen tai ilmoituksessa mainittuna myöhempänä ajankohtana.

74 artikla

Suhde muihin sopimuksiin

Sopimus ei vaikuta osapuolten oikeuksiin tai velvollisuuksiin, jotka johtuvat muista kansainvälisistä sopimuksista, joiden osapuolia Suomen tasavalta ja Venäjän federaatio ovat, eikä myöskään niiden kansainvälisten järjestöjen jäsenyydestä aiheutuviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin kansainvälisissä järjestöissä.

Tehty _____ päivänä _____ 2015
kahtena suomen- ja venäjänkielisenä alkuperäisenä kappaleena molempien tek-
tien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Venäjän federaation
hallituksen puolesta